БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 10 (19.681). | • 1987 йил 13 январь, сешанба • | Баҳоси 3 тийин.

АВВАЛО ИШЧАНЛИК ЗАРУР

Иш вақтини қадрлайлик

ПРАВДА — Орган Центрального Комитета КПСС

Янги йил дастлабки кунлариданоқ меҳнат коллективларининг зўр куч-ғайрат билан ишлашини тақозо этди. Бунда гап қаттиқ совуқ бўлиб, паға-паға қор ёғиб турган, кўпгина қўшимча юмушлар келтирган қаҳратон қишдагина эмас, албатта. Энг муҳими, беш йилликнинг иккинчи йили хўжалик юритиш практикасида катта-катта янгиликларнинг амал қилиш кўламини кескин кенгайтирмоқда. Маълумки, барча корхоналар кенг миқёсли иқтисодий эксперимент давомида синаб кўрилган шароитларга ўтказилмоқда, кўплари эса ВАЗ ходимлари ва Сумн машинасозларидан намуна олиб ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтмоқда. Шартнома мажбуриятларини юз процент бажариш тўғрисидаги қоида, маҳсулотнинг давлат қабули амал қила бошлаганлиги ҳам жиддий имтиҳон бўлиб қолмоқда.

Шундай шароитда ижобий ўзгаришларни мустаҳкамлаш ва олға бориш — оддий вазифа эмас. Бунда одамларнинг активлигини мумкин қадар кўпроқ авж олдириш, уларнинг ташаббуси ва тажрибасига маҳкамроқ таяниш, айниқса, муҳим. Ҳозир бу партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, совет ва хўжалик ходимларининг, барча коммунистларнинг энг муҳим вазифасидир. Улар ўз сўзлари ва ишлари билан вазифаларни ҳал этишга янгича ёндашиш намунасини кўрсатишлари, В. И. Ленин таълим берганидек, меҳнат интизоми ва ғайрат-шижоатда ҳаммадан олдинда боришлари керак. Бу гап ҳар бир коллективда, ҳар бир иш жойида чуқур изланишга ва резервларни тезлик билан ишга солишга қаратилган аниқ-пухта ҳаракатлар плани қадам-бақадам амалга ошириб борилиши керак, деган маънони билдиради.

Масалан, А. А. Жданов номидаги Ленинград «Ижорский завод» бирлашмасининг партия ташкилотига мана шундай иш хосдир. Мазкур корхонанинг кўпминг кишилик коллективи Ватан машинасозлигини ривожлантириш борасидаги сифат жиҳатидан янги вазифаларни муваффақиятли ҳал этмоқда. Ижораликлар Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, реактор ускуналари ва экскаваторларнинг барча ишланмаларини жаҳондаги энг яхши намуналар даражасига олиб чиқишга, маҳсулотни эса батамом меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан кўпайтиришга киришдилар.

— Ҳозир энг муҳими ҳеч бир ишни кейинга қолдирмасликдадир, — дейди ўз фикрини билдириб, бирлашма партковининг секретари А. Немтин. — Цех партия ташкилотлари, партия группалари электр билан пўлат эритиладиган янги печни ва қудратли прессни ўзлаштиришни, шунингдек эскириб қолган машина-ускуналарни ишлаб чиқаришдан олиб ташлашни мақсад қилиб қўйдилар. Коммунистлар бошқарув иқтисодий методларини жорий этиш борасидаги ишларга ҳам бошчилик қилдилар. Бу ерда кўпгина бригадалар хўжалик ҳисобига ўтиш арафасида турибди, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ҳозирлик кўрилмоқда.

Хуллас, ижораликлар белгиланган режаларни йўл-йўлакай, пайсалга солмай амалга оширмоқдалар. Бу — ибрат олса арзийдиган яхши намунадир! Шу билан бирга конкретлик, сўз билан ишнинг бирлиги ҳали ҳамма жойда ҳам шунчаки шиоргина эмас, балки кундалик практика ҳам бўлиб қолмаганлигини эътироф этиш керак. «Қизғин» даъватлар қуруқ сафсата бўлиб чиқаётган, ишдаги ўпирилиш ва узилишлар учун айбни ҳамон «объектив сабаблар»га ағдаришга ҳаракат қилинаётган фактлар ҳали қанчадан-қанча учраб турибди. Ҳозир, қиш фаслида табиат инжиқликлари — қаҳратон совуқ ва қор бўронларини тобора кўпроқ ана шундай сабаб қилиб кўрсатишмоқда. Баъзиларга бундай совуқ ва бўронлар цехларни иссиқлик ва хом ашё билан таъминлашга халақит қилаётган бўлса, баъзиларнинг фермаларга озуқа ва сувни ўз вақтида етказиб беришига халақит қилмоқда. Лекин яхшироқ эътибор бериб қаралса, бунинг сабаби кўпинча бошқа нарсада эканлиги, яъни хўжалик юритишдаги омилкорлик, интизом, тартиб етишмаётганлиги маълум бўлиб қолади. Масалан, Донбасс ва Шимолий Осетиядаги, Эстония ва Красноярск ўлкасидаги бир қанча корхоналарнинг шох йўлларида вагонлар бекор туриб қолганлигини бундан бошқа нарса билан изоҳлаб бўлмайди. Кўпгина қўшни корхоналар бўш вагонларни сабрсизлик билан кутиб турган бир пайтда шундай бўлмоқда.

Мана шу ерда партия комитетларининг дарҳол зўр ғайрат билан ҳаракат қилишлари, коммунистлар ўзларининг меҳнат ғайрати ва масъулияти билан шахсий намуна кўрсатишлари, тартиб-қоидаларнинг бузилишига ва бўшашувчиликка қарши муросасизлик зарур. Коллективда фаол, юксак самарали ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни олиб бориш керак. Ҳолбуки, жойлардан олинаётган сигналлар баъзи партия ва касаба союз органлари кенгашлар ва мажлисларга, тадбирларнинг узундан-узоқ рўйхатларини тузишга зўр бераётганликларини кўрсатмоқда. Ҳали баъзи жойларда шунга ўхшаш мажлисбозликлар қанчалик тез-тез ва кенгроқ ўтказиб турилса, фойда шунчалик кўпроқ бўлади, деган фикр сақланиб қолмоқда. Афсуски, турмуш бунинг аксини билдириб турибди: меҳнат коллективлари билан, уларнинг конкрет юмушлари билан кундалик жонли алоқа бўлмас экан, ижрони аниқ-пухта ва қаттиқ контрол қилиш йўлга қўйилмаган экан, кенгашлардан наф кутиб бўлмайди — улар вақтни беҳуда сарфлашга айланади.

Ҳозир шаҳар ва қишлоқларда ўтган йилги иш якунлари чиқарилмоқда, ғолиблар ва қолоқлар аниқланмоқда. Булар керакли тадбирлардир, аммо уларни ортиқча шовқин-сурон ва дабдабабозлик қилмай, ишчанлик билан ўтказиш муҳимдир. Аввало тажрибанинг айни қайсинисига тенглашиш мумкин ва лозимлигини билиб олиш, сўнгра эса дарҳол ишга киришиш: шу тажрибани қўллаш кўламини сабот билан кенгайтириб бориш, қолоқларни илғорларга тенглаштириш муҳимдир. Мусобақа якунларини анализ қилишнинг қиммати мана шунда. Йил ёки квартал якунланганлиги муносабати билан узундан-узоқ ғалаба докладлари ва нутқлари билан ўтказиладиган оммавий тадбирларнинг кимга кераги бор! Чунки бундай тадбирлар одатда талайгина иш вақтини олади, юзлаб кишиларни, кўпинча эса тупканинг тагидаги тантаналарга боришга мажбур бўладиган кишиларни ишдан чалғитади. Ҳар бир соат, ҳар бир ишчи кучи қимматли бўлиб турган пайтда шундай ҳоллар содир бўлади.

Биринчи навбатда партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари шундай дабдабабозликка қарши курашишлари, ҳамма нарсани навбатдаги мажлис ёки кенгаш ўтказиш ёрдамида «ҳал этиш»дан иборат эскича одатга актив қарши туришлари, иш вақтини нобуд қилмасликлари зарур. Хўш, амалда ишларнинг аҳволи қандай! Ҳамма жойда ҳам асло шундай деб бўлмайди. Баъзи партия комитетлари бунда яхши ўрнак кўрсатмай, эскичасига ҳаракат қилмоқдалар. Нима учундир бизда ҳар хил жамоат тадбирларини иш соатларида ўтказиш одат бўлиб қолган, — деб хабар қилади Киевдаги «Электронмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси лабораториясининг партия ташкилоти секретари Т. Деева. — Киевдаги Ленинград район партия комитети ва район ижроия комитетининг ташаббуси ёки ижозати билан партия ташкилотлари секретарларининг учрашувлари, пропагандистларнинг семинарлари, дружиначиларнинг рейдлари ва шу каби тадбирлар айни мана шундай йўл билан уюштирилмоқда. Мана энди айни шу сабабга кўра, мастер ёки цех бошлиғи ўз иш жойида ярим кунлаб бўлмайдиган ҳолларни кўряпман. Ахир, буни тартиб деб бўладими!

Мажлисбозлик, қоғозбозлик ошиб-тошиб ётган бир пайтда ишчанлик етишмаётганлиги шу кунгача ҳам вазифаларни самарали ҳал этишга, коллективларга ёрдам беришга халақит қилмоқда. Ҳали ҳам баъзи хўжалик раҳбарлари кўпинча муҳокама қилиб имзо чекдимми— тамом-вассалом қабилидаги машъум тўраларча иш кўрмоқдалар. Масала ҳал этилганми, иш олға силжиганми-йўқми, бу ҳақда бош қотирилмайди.

Мана шундай ёндашувнинг бир «намунаси». Андижон областидан «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг бригадири, КПСС XXVII съезди делегати Ҳ. Иброҳимова маҳаллий пиллачилар ўз мажбуриятларини шараф билан уддалаб, аъло сифатли кўп маҳсулот тайёрлаганликларини ўтган йилнинг октябрь ойидаёқ хабар қилган эди. Буни қарангки, пиллакашлик фабрикалари хом ашёни қабул қилиб олишга ҳозирлик кўришмаган, маҳсулот очиқ ҳавода қолиб бузилаётган экан. Ахир, уни тўқимачилар кутишяпти-ку! Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ҳамда Давлат агросаноат комитетининг раҳбарлари ва мутахассислари донгдор меҳнатчи аёлнинг хати билан ўша пайтдаёқ танишиб чиқишган, аҳволни текшириб ёрдам қилишга ваъдалар беришган эди. Хўш, ишлар қандай бўлди! Куни-кеча Андижондан ташвишли телеграмма келди: ҳеч қандай чора кўрилмабди. Нима қилиш керак! — деб ҳаққоний савол беришмоқда пиллачилар. — Кимларнингдир ўйламасдан қабул қилган қарорлари деб ярим куч билан ишлаб бўлмайди-ку, ахир.

Бу саволни юқорида эслатиб ўтилган республика идораларининг коммунистларига ҳам бериш керак: нима учун улар масъулиятли ходимларнинг сўзи билан иши бир-бирига тўғри келмаётганлигига тоқат қилиб келмоқдалар! Бу ерда бюрократизм, қоғозбозлик, қуйидан кўрсатилаётган ташаббускорлик йўлидаги ғов бўлиб қолмаётганмикан!

Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари беш йилликнинг иккинчи йили планлари ҳамда социалистик мажбуриятларини амалга оширишга киришдилар. Янгича, ижодий ишлаш, кун сайин жадаллаштиришга эришиш — бизнинг муштарак вазифамиздир. Яхши ташаббусларни ва ишга янгича ёндашишни партиявий жиҳатдан қатъий қўллаб-қувватлаш, коммунистларнинг коллективлар аҳил ишини йўлга қўя олиш, шахсий намунаси билан одамларни эргаштира билиш маҳорати муваффақиятга кўмаклашади.

(«Правда» газетасининг 12 январдаги бош мақоласи).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ-ҲАЁТГА!

Шаҳрисабз районидаги «Социализм» совхозининг моҳир сигир соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Дилора Аҳмедова янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ юқори кўрсаткичын таъминламоқда. У ўз бoқимидаги говмишлар тўйимли рацион асосида озиқлантирилишини қатъий назорат қилиб боради. Ўз вақтида суғориш, молхонани озода тутишга эътибор беради. Шу туфайли мўл ва серқаймоқ сут соғиб олишда касбдошларига намуна бўлаётир.

СУРАТДА: Д. Аҳмедова.

А. Тўраев фотоси.

• *Транспорт конвейерига — аниқ маром!*

ИЖРО ИНТИЗОМИ МУҲИМ

Баъзилар «ҳа, ҳа» дейишади-ю, ўз зиммаларидаги бурчни вақтида бажаришмайди. Бундайларга нима деса бўлади? Энг юмшоқ қилиб айтганда, бу — ижро интизомига амал қилмаслик, уни бузишдир.

Бекобод темир йўл станциясида ҳам шундай ҳол юз беряпти. Натижада вагонлар ҳаракати тезлашишига ғов солинмоқда. Шаҳар савдо идораси ва ун заводи юк тушириш жараёнларида вагонларнинг кўплаб бекор туриб қолишига сабабчи бўляпти.

Савдо идорасидагилар шу даражага бориб етдиларки, станцияга келган вагонларни нормадаги 2,7 соат ўрнига 14,7 соатда ҳам бўшатиб беришмаётир. Бунақа бепарволик қимматга тушмоқда. Савдо идораси кейинги вақтда жарима устига жарима тўлашга ўрганиб қолди. Беш йиллик бошлангандан буён тўланган жарималар 11135 сўмдан ортиб кетди.

Ёки ун заводини олинг. Бу ерда ҳам вагонлар ҳаракатини тезлаштиришга бефарқ қаралмоқда. Завод номига келган вагонлар 1,5 соатда бўшатиб берилиши лозим. Афсуски бунга амал қилинмаётир. Вагон келганидан сўнг 5—6 соатлаб вақт ўтса ҳамки, юклар тушириб олинмаётир. Шундай эътиборсизлик натижасида завод кейинги вақтда 9 минг сўмдан ортиқ жарима тўлашга мажбур бўлди.

Яна бир гапни айтиб ўтиш керак. Станцияда юк ортиш-туширишни тезлаштириш, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш билан боғлиқ тадбирлар амалга оширилмоқда. Бироқ бу соҳада ҳам ижро интизомига амал қилинмаяпти. Реконструкцияда кўзда тутилган ишлар чала қолган. Жумладан, станцияда қабул қилиш-жўнатиш парки учун алоҳида йўл қурилиши чўзилиб кетмоқда. Юк саралаш парки қурилишидаги аҳвол ҳам қаноатланарли эмас.

Ховос темир йўл бўлинмаси бу ишни 1984 йил октябридан буён кетга суриб келмоқда. Водопровод, канализация ва вентиляция тармоқларини созлашдаги сансалорликка ҳам барҳам берилмаган.

Ана шуларнинг ҳаммаси станцияда вагонлар ҳаракатини жадаллаштиришга халақит бермоқда. Бошланган иш вақтида тугалланиши, станция билан алоқа қилувчи корхоналар ижро интизомига қатъий амал қилиши юзасидан шаҳар партия, совет ташкилотларининг таъсирли аралашуви зарурга ўхшайди.

У. МУҲАМЕДОВ.

СУВ РЕСУРСЛАРИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Мелиораторлар деҳқон ва чорвадорлар билан қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар: дала ва боғларнинг ҳосилдорлиги, фермаларнинг маҳсулдорлиги уларнинг умумий куч-ғайратларига боғлиқ. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегиясининг кенгайтирилган мажлисида мана шу ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида гап борди.

Ўтган йил Совет давлатининг ер ва сув потенциалини ривожлантиришга ҳамда улардан самарали фойдаланишга қаратилган чора-тадбирлари муҳим аҳамиятга эга эканлигини яна бир бор тасдиқлади. Сунъий денгизлар, ривожланган каналларнинг шохобчалари, насос станциялари, артезиан қудуқлари сув камчиллиги оқибатларини юмшатишга ёрдам берди. Ҳар гектар ерга сув сарфи камайтирилди, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишлари давом эттирилди.

Аммо ресурсларнинг ҳаммаси ҳам ишга туширилди, деб бўлмайди. Жиддий хатоларга йўл қўйилди. Масалан, Навоий, Қашқадарё, Сурхондарё, Самарқанд, Бухоро областларида сувдан фойдаланиш коэффициенти паст, бунинг устига нормадан ортиқча сув олиш ҳоллари кўпайиб кетди. Ирригация ва дренаж шохобчаларини тозалаш муддатлари бузилди. Бир қанча каналлар ва шлюзларнинг, ўлчов қурилмаларининг ҳолати ёмонлиги қимматли сувнинг исроф бўлишига олиб келди, дренаж ва коллекторларнинг балчиқ босганлиги ҳайдаладиган ерларнинг ҳолатига салбий таъсир қилди.

Лойиҳа-смета ҳужжатлари кечиктирилаётганлиги ва уларга тез-тез тузатишлар киритиб турилганлиги ишга жиддий зиён етказмоқда. Тармоқдаги саноат, қурилиш, монтаж корхоналарининг қувватларидан суст фойдаланилмоқда — смена даражаси паст, бекор туриб қолиш ҳоллари жуда кўп, брак буюмлар ишлаб чиқаришга йўл қўйилмоқда. Ишлаб чиқаришни бошқариш ҳамда меҳнатни ташкил этишнинг илғор методлари — хўжалик ҳисоби, бригада пудрати секинлик билан жорий этилмоқда. Илмий муассасалар амалиёт олдида қарздор бўлиб қолишмоқда. Чунончи, сувдан такрорий фойдаланиш, сизот сувлар сатҳини тартибга солиш, тупроқнинг шўрини қочириш усуллари етарлича чуқур ишлаб чиқилаётгани йўқ ва суст татбиқ этилмоқда.

Маълумотларга қараганда, бу йил яна сув камчиллиги шароитида ишлашга тўғри келади. Ҳолбуки, ўтган йилги сабоқлардан тегишли хулосалар чиқариб олингани йўқ. Суғориш ва дренаж шохобчаларини тозалаш ишлари кечиктирилмоқда, бунинг устига кўпинча техника бекор туриб қолмоқда ёки бир сменада ишлатилмоқда. Каналлар секинлик билан бетонлаштирилмоқда. Бир қанча ҳолларда табиатни муҳофаза қилиш чора-тадбирларига, сувни тежайдиган технологияларга етарлича эътибор берилмаяпти.

Коллегиянинг мажлисида таъкидлаб ўтилганидек, мелиораторларнинг мавсумлар ўртасида ҳам бўш вақти бўлмайди: улар ҳозирнинг ўзидаёқ ҳосил учун курашга киришдилар. Чунончи, шўр ювиш ва яхоб бериш ишларини ўз вақтида бекам-кўст ўтказиш зарур. Бу ишлар ерларнинг ҳолатини яхшилайди, чигитни ернинг табиий намига ундириб олиш, вегетация даврида суғориш учун юз миллионлаб куб метр сувни асраб қолиш имконини беради.

Ирригация ва мелиорация иншоотларини, социал-маданий объектларни қуриш ҳамда уларни реконструкция қилишни яхшилаш, кадрлар малакасини ошириш, хўжалик юритиш илғор методларини ва янги технологияларни ўзлаштириш тадбирлари белгиланди.

Ўзбекистон мелиораторлари КПСС XXVII съезди қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар. Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини планлар ҳамда социалистик мажбуриятларни бажариб кутиб оладилар деб қатъий ишонч билдирилди.

Коллегия мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Коллегия ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари — Давлат агросаноат комитетининг раиси И. Ҳ. Жўрабеков иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ДАЪВАТИГА ЖАВОБАН

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1987 ЙИЛГА ВА XII БЕШ ЙИЛЛИККА МЎЛЖАЛЛАНГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

СУРХОНДАРЁ областининг меҳнатчилари партия XXVII съездининг қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасига жавобан ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш ва Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақани кенг авж олдирдилар.

Область меҳнаткашлари партиянинг социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш юзасидан ишлаб чиққан йўлини астойдил маъқуллаб ўз зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни оладилар:

саноат маҳсулоти реализация қилиш ва ишлаб чиқариш, капитал қурилиш, транспортда юк ва пассажирлар ташиш ҳамда товар обороти юзасидан 1987 йил учун белгиланган планлар муддатидан аввал, Улуғ Октябрь юбилейигача бажарилади, пахта ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг бошқа асосий турларини тайёрлаш юзасидан беш йилликнинг 2 йили топшириқлари бажарилади. Пландан ташқари халқ истеъмол моллари 4,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади, икки хил маҳсулот давлат Сифат белгиси аттестациясидан ўтказилади, маҳсулотнинг 25 та янги турини ишлаб чиқариш ўзлаштирилади, 130 минг квадрат метр уй-жой фойдаланиш учун топширилади.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш потенциалидан самарали фойдаланиш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор усулларини жорий қилиш ҳисобига область саноатида XII беш йиллик планларининг 1990 йил 10 декабргача бажарилиши таъминланади. Пландан ташқари 67 миллион сўмлик маҳсулот, жумладан 25 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари реализация қилинади. Нефть ва кўмир қазиб чиқариш план даражасидан оширилади. Планга қўшимча равишда 4,7 минг тонна пахта толаси, 5,9 минг тонна ун, 5,5 минг тонна ўсимлик ёғи ишлаб чиқарилади. 21 миллион сўмдан зиёд иқтисодий наф берадиган 9 мингтадан кўпроқ рационализаторлик таклифи жорий этилади, область корхоналарида маҳсулотнинг давлат қабулига изчиллик билан ўтиши таъминланади.

Ҳамма турдаги транспортда пландан ташқари халқ хўжалигининг 2,1 миллион тонна юки ва 2,5 миллион пассажир ташилади. Корхоналарнинг кучи билан 7,7 мингта вагон ва 950 та контейнер ремонт қилинади. Транспортнинг юк ортиш-тушириш ишлари пайтида нормативдан ортиқча бекор туриш вақтининг ярмиси қисқартирилади. Автомобилларни газсимон ёқилғига ўтказиш ҳисобига 2 минг тонна суюқ ёқилғи тежаб қолинади. Аҳолининг транспорт хизматига бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириш мақсадида ҳаракат составининг янгиланиши таъминланади, қатнов графигига аниқ риоя этилишига эришилади, энг серқатнов пайтларда пассажир транспортининг умумий сиғими камида 15 процент кўпайтирилади.

Қурилиш-монтаж ишлари планидан ташқари 8 миллион сўмлик иш бажарилади. Чала қолган қурилишлар ҳажми қисқартирилиб, норматив даражасига келтирилади. Аму-Занг каналидаги биринчи ва иккинчи кўтарма насос станцияларида иккита агрегат муддатидан илгари ишга туширилади.

Социал соҳанинг объектларини қуришга катта аҳамият берилади, пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига планга қўшимча равишда 8 минг квадрат метр уй-жой фойдаланиш учун топширилади. Мактабларни йилнинг биринчи ярмида қуриб битказиш таъминланади. Барча меҳнаткашлар уй-жой ва социал-маданий-маиший объектлар қурилишида беш йилликнинг ҳар йилида камида 4 кун ҳақ олмай ишлаб беради. Қишлоқ меҳнатчиларининг иш ва турмуш шароитлари яхшиланади, қўшимча равишда 21 та дала шийпони қурилади, ишлаб турган ҳамма дала шийпонлари эса ўчоқбоши блоклари билан, дам олинадиган ва овқат истеъмол қилинадиган хоналар билан таъминланади.

Агросаноат комплексида ички хўжалик ҳисобини янада такомиллаштириш, коллектив ва оила пудратини жорий қилиш, ердан, ўғитлардан самаралироқ фойдаланиш, илғор технологияларни, фан ва техника ютуқларини қўлланиш ҳисобига пландан ташқари давлатга 15 минг тонна пахта, 20 минг тонна сабзавот, 4,2 минг тонна сут сотилади. Пахтанинг машина терими салмоғи ялпи ҳосилнинг камида 55 процентига етказилади. Сабзавотнинг ҳамма турларини тайёрлаш планининг бажарилиши таъминланади.

Ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори планга нисбатан 60 килограмм, гўштга топшириладиган ҳар бош қўй ва эчкининг ўртача вазни бир килограмм оширилади. Шартли чорва туёғи ҳисобига ем-хашак етиштириш 20 центнер озуқа бирлиги миқдорига етказилади.

Давлат маблағлари ҳисобидан янги суғориладиган 34 минг гектар ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилади. Суғориш системалари қайта қурилади, 70 минг гектар ернинг сув таъминоти оширилади, 35 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади.

Областдаги барча колхоз ва совхозларнинг ўзини ўзи пул билан таъминлашга ва ўз чиқимларини ўзи қоплашга ўтказиш соҳасида планли равишда иш олиб борилади.

Илғор хўжаликлардан ўрта бўғиннинг 250 раҳбари ва мутахассиси қолоқ бригадаларга, бўлимларга ва фермаларга юборилади.

Меҳнат унумдорлиги пландан ташқари саноатда — 1,5, қурилиш ва транспортда — 1,0, қишлоқ хўжалигида — 1,5 процент оширилади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг таннархи 0,5-0,7 процент камайтирилади. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида планлаштириб қўйилганига нисбатан 250 миллион сўм фойда олинади.

Қозон-печь ёқилғисининг йиллик ҳажмга нисбатан 2,1 проценти, иссиқлик ва электр энергиясининг, дизель ёқилғи, автобензин, цементнинг 3 проценти, ёғоч-тахтанинг 6 проценти тежаб қолинади.

Аҳолига пландан ташқари 9,7 миллион сўмлик мол реализация қилинади. Беш йилликда магазинларнинг савдо майдони 17,0 минг квадрат метр ҳажмида ва умумий овқатланиш корхоналарининг тармоғи 6,2 минг квадрат метр ҳажмида кенгайтирилади. Аҳолига қўшимча равишда 1,3 миллион сўмлик маиший хизмат кўрсатилади.

Меҳнат коллективларида меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузиш, ичкиликбозлик ва социалистик ахлоқ нормаларидан бошқа тарзда четга чиқишга йўл қўйилмайдиган вазият вужудга келтирилади. Меҳнатсиз даромадларга мустаҳкам тўсиқ қўйилади.

Сурхондарё областининг меҳнаткашлари КПСС XXVII съезди ўртага қўйган вазифаларни бажариш учун бутун кучимизни сарфлаймиз, ўн иккинчи беш йиллик планларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшамиз, деб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтирадилар.

Социалистик мажбуриятлар область меҳнат коллективларида муҳокама қилиниб, қабул этилган.

ДАВЛАТ ҚАБУЛИ — СИФАТ КАФОЛАТИ

БРАКНИНГ ЙЎЛИ ТЎСИЛДИ

Намангандаги машинасозлик заводида давлат қабули кенг кўламда иш бошлаб юборди. Янги йилдан бошлаб корхонанинг асосий маҳсулоти бўлган қувур задвижкалари идораларга бўйсунмаган назоратдан ўтмоқда.

Бу тадбирга тайёргарлик кўриш жараёнида завод мутахассислари ва давлат қабули ходимлари бутун поток бўйлаб технологияни ўзига хос тафтиш қилдилар. Бундан мақсад — бракнинг пайдо бўлиш йўлини тўсиб қўйиш, тайёр маҳсулот қайтарилишининг олдини олиш эди. Анча иш қилинганлиги туфайли декабрь ойининг ўзидаёқ ноябрдагига нисбатан маҳсулотни қайтариб бериш икки марта камайди.

Штамплаш ва пайвандлаш — Наманган машинасозлик корхонасидаги асосий операциялардир. Демак, тайёр бўлган босим арматурасининг сифати кўп жиҳатдан штамп сифатига, пайванд ишининг нечоғли яхши бажарилишига боғлиқдир. Токарь қўлидан ўтган деталларни олиб ишлаётган пайвандчиларнинг вазифаси, айниқса, мураккаб эди. Чунки бу ишда чокларнинг ниҳоятда аниқ бўлиши талаб этилади. Ҳар бир ишчи ҳамиша ҳам ана шу талабларга риоя қилавермас, шу сабабли задвижкаларнинг штурвалларини айлантиришда куч ишлатишга тўғри келарди. Буюмларни эпақага келтириш учун қўл кучи кўп сарфланарди. Давлат назоратчилари пайвандлаш операцияларини такомиллаштиришга, корхона технологлари буюмларнинг стандартга мувофиқ тайёрланишига эришдилар.

Илгари ҳар бир буюм алоҳида, давлат стандартида кўзда тутилганидек ўраб эмас, балки маҳсулотнинг йирик-йирик туркумлари аралаш-қуралаш қилиб жўнатиларди. Бу ишлаб чиқаришдаги маданиятсизликнинг аломати эди. Давлат назоратчилари бунга ҳам барҳам бердилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Фармони

В. В. КУЙБИШЕВ НОМЛИ КАТТАҚЎРҒОН ЁҒ-МОЙ КОМБИНАТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги, республиканинг ёғ-мой саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги ва ишга туширилган кунининг 50 йиллиги муносабати билан В. В. Куйбишев номли **Каттақўрғон ёғ-мой комбинати** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. НИШОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри.
1987 йил, 12 январь.

Ўзбекистон ССР Олий Советы Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги ва В. В. Куйбишев номли Каттақўрғон ёғ-мой комбинати ишга туширилган куннинг 50 йиллиги муносабати билан бош энергетик ўртоқ Арон Шахнович **Ражавскийга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер»**, комбинат совун пиширувчиси ўртоқ Ҳаким **Азимовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони берди ва слесарь Борий Салимович **Ниёзов**, пресслвчи Тўхли **Ҳалимов** ва цех мастери Флора Габитовна **Юсупова** ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҲАҚИҚАТ ЖАРЧИСИ

ОКТЯБРЬ 70

Ўзининг гениал асосчиси, ғоявий раҳбари ва талабчан мураббийси — Владимир Ильич Лениннинг кўрсатмаларига қатъий амал қилган «Правда» дастлабки қадамлариданоқ большевикча жасорат ва изчиллик билан қуюнли замон тарихининг улуғвор солномасини ёзишга киришди.

Улуғ Октябрь ғалабаларини, қардош халқлар дўстлигини, ягона оила туйғусини мустаҳкамлаш, партиямизнинг ленинча миллий сиёсатини изчил амалга ошириш газетанинг етакчи мавзуларидир. Халқларнинг интернационал дўстлиги, қардошлиги ва ўзаро ёрдами мавзуси «Правда» саҳифаларида мунтазам ўз аксини топяпти. Газетанинг бугунги 25 мингинчи сони ҳам бундан мустасно эмас: унинг саҳифаларида мамлакатимиз ичкарисидаги ва жаҳоннинг қарийб ҳамма чеккаларидаги ҳаётнинг қайноқ нафаси уфуриб турибди.

Кундалик оммавий ва ошкора ишчи газетасини барпо этиш ғоясининг ташаббускори ва ташкилотчиси В. И. Ленин эди. Газета питерлик ишчиларнинг ғайрати, ҳимматн ва шижоати билан, уларнинг маблағлари эвазига барпо этилди.

Газета биринчи сонидан бошлабоқ ишчиларнинг сиёсий газетаси деган номни баланд кўтарди. Газетанинг ҳар бир сони ишчилар орасида қўлдан-қўлга, цехдан-цехга ўтиб ўқиларди, унинг ҳар бир сонида ишчиларнинг ўнлаб хат-хабарлари босиларди. Икки йилдан ортиқроқ давр мобайнида «Правда» саҳифаларида меҳнаткашлардан келган хат-хабарлардан 17 мингтаси босилиб чиқиши ғоят диққатга сазовордир. Меҳнатнинг капиталга қарши курашини ифодаловчи бундай материаллар ишчиларни большевиклар партияси атрофига, большевистик «Правда» теварагига янада маҳкамроқ жипслаштирар ва синфий курашни янада кучайтиришга илҳомлантирарди.

Ҳар қандай тазйиқ ва таъқибларга қарамай «Правда»нинг курашга чақирувчи қудратли овози 2 йилу 3 ой давомида бутун мамлакат бўйлаб жаранглаб турди. Биринчи жаҳон империалистик уруши бошланиши арафасида, 1914 йил 8 июль куни, чор жандармлари «Правда» редакцияси ходимларини қамоққа олиб, газетани бутунлай ёпдилар.

... 1917 йил 5 март куни эрталаб қайта тикланган «Правда»нинг 1-сони 100 минг нусҳада чоп этилди ва зудлик билан Петроград ишчилари ва солдатлари орасида бепул тарқатилди, поезд ва пароходларда мамлакатнинг турли чеккаларига жўнатилди. Тикланган «Правда» диққат-эътиборини революциянинг бош масалаларига қаратди, ишчилар синфининг душманларига қарши муросасизлик билан курашди, большевиклар партияси билан меҳнаткаш омма ўртасидаги алоқа тобора мустаҳкамланаётганлигини акс эттирди.

Газетанинг 7-апрель сонида доҳийнинг «Ҳозирги революцияда пролетариатнинг вазифалари тўғрисида» сарлавҳали мақоласи босилиб чиқди. Бу партия ва халқимизни ўша мураккаб ва оғир шароитда курашнинг аниқ программаси билан қуроллантирган машҳур Апрель тезислари эди. «Правда» ўзининг бундан кейинги фаолиятини тезисларда илгари сурилган вазифаларни бажаришга қаратди. Муваққат ҳукуматнинг тинимсиз таъқибларига қарамай, меҳнаткашлар партия марказий матбуот органининг ҳал қилувчи жангларга чорловчи қудратли овозини соат сайин эшитиб турдилар, унинг оташин сўзларини қалбларига жо қилиб, олға бора бердилар. Газета ўз номини ўзгартириб яшашга мажбур бўлди: то Октябрь инқилобига қадар «Рабочий и солдат», «Пролетарий», «Рабочий» ва, ниҳоят, «Рабочий путь» номлари билан нашр этилди. «Рабочий путь»нинг 24- ва 25-октябрдаги сонлари солдатлар ва қизил гвардиячиларнинг кучли ҳимояси остида чоп этилди. Газета халқ номидан, партия номидан «Бутун ҳокимият — ишчи, солдат ва деҳқон Советларига! Сулҳ! Нон! Ер»! деган шиор билан чиқди.

1917 йил 27 октябрь (янги ҳисоб билан 9 ноябрь)дан бошлаб ўзининг аввалги, севимли номи билан чиқа бошлаган «Правда» мамлакатимиз тарихининг янги саҳифасини —социализм ғалабасини тезлаштириш учун бошланган шиддатли кураш лавҳаларини акс эттиришга, социалистик ва коммунистик қурилишлар солномасини яратишга астойдил киришди.

Улуғ Ватан урушининг ғоят оғир ва таҳликали онларида, давлатимиз ва тузумимиз тақдири учун ҳаёт-мамот жанги бораётган кезларда «Правда» жангчиларимиз қалбида мардлик ва қаҳрамонлик туйғуларини алангалатди, ғалабамизнинг муқаррарлигига комил ишонч пайдо қилди. Ватан уруши йилларида М. Шолохов, А. Толстой, А. Фадеев, К. Симонов, И. Эренбург, Ҳ. Олимжон, Ғ. Ғулом каби забардаст ёзувчилар, шоирлар ва публицистларнинг мунтазам суратда чиқиб туришлари, шубҳасиз, газета материалларининг таъсир кучини беқиёс оширганди. «Правда» урушдан кейинги йилларда коммунистик меҳнатнинг янги-янги формаларини ривожлантириш учун жонбозлик билан курашди.

30-йиллар охирига келиб Ўзбекистонда каналлар қазиш, суғориш иншоотлари қуриш юзасидан ажойиб халқ ҳаракати авж олган бир пайтда «Правда» «Халқ ташаббуси» деб номланган бош мақола билан чиқди (1939 йил, 5 июль) ва «Мана, халқ ташаббуси кўринишининг ажойиб намунаси, мана, жамият манфатининг мингларча кишилар учун ҳаракатга келтирувчи куч бўлиб қолганини кўрсатадиган ажойиб мисол» деб айтди. Газета 1939 йилнинг улуғ ишларига сарҳисоб ясаркан, умумхалқ хашари йўли билан қурилган Катта Фарғона каналининг аҳамиятини таъкидлаб «Канал қурилиши янги ишлар, озод, онгли, социалистик меҳнат формалари учун пишиб етилган баҳодирона халқ кучи-қудратининг жўш уриши»дир (1939 йил 30 декабрь) деди.

Улуғ Ватан уруши йилларида «Правда» ҳар қачонгидек Ўзбекистонга катта эътибор берди. Сталинград учун шиддатли жанглар бораётган бир пайтда, 1942 йил 31 октябрда, газета «Ўзбек халқининг жангчиларига —уларнинг эл-юртларидан мактуб»ни босиб чиқарди. Газетанинг иккинчи бетида мактубнинг ўзбекча тексти, учинчи бетида - -русча тексти босилганди. «Правда» мазкур мактубга бағишлаб берилган бош мақоласида хатни совет кишиларининг «ўз халқига ва Совет Ватанига бўлган улкан муҳаббати ва чексиз садоқатнинг рамзи» деб баҳолади, унда халқ қалбининг чуқур ерларидан отилиб чиққан жўшқин ватанпарварлик ҳислари, оналарнинг ўз фарзандларига бўлган қайноқ меҳри, оталарнинг қатъий амри акс этганлигини алоҳида таъкидлади.

«Правда» урушдан кейинги йилларда ҳам республикамиз ҳаётини кенг ёритиб борди. Унда халқ хўжалигини ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ишлар ўз аксини топди, йўл қўйилаётган хато ва камчиликлар принципиаллик билан танқид қилинди.

КПСС XXVII съездидан кейинги даврда «Правда» мамлакатимиз меҳнаткашларини съезднинг улуғвор қарорларини бажариш учун курашга сафарбар этмоқда, партиянинг инқилобий аҳамиятга молик бўлган қайта қуриш ва жадаллаштириш стратегиясини амалга ошириш бобида жонбозлик кўрсатмоқда. «Правда»нинг отахон газета, матбуотимиз дарғаси, газеталаримиз карвонбошиси дейилиши бежиз эмас. Бутун матбуотимизга хусусан, маҳаллий матбуотга раҳбарлик, раҳнамолик ва мураббийлик қилиш унинг ленинча одати, ажойиб фазилатидир. Унинг саҳифаларида мамлакатимизда, шу жумладан республикамизда социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш, қайта қуриш қандай бораётганлиги изчил ёритиб борилмоқда.

Ленинча «Правда»миз совет халқининг КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги бунёдкорлик меҳнатини, Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллиги шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақасини ёрқин акс эттиришга ҳаракат қилмоқда, Ватанимиз тўғрисидаги ҳақиқатни бутун жаҳонга илҳом билан тараннум этмоқда, партиянинг социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатини марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари асосида жипслаштиришга қаратилган ленинча сиёсатини, КПСС ва Совет давлатининг ядровий қуролларни батамом таъқиқлашга қаратилган тинчлик ташаббусларини эҳтирос билан пропаганда қилмоқда.

В. АБДУЛЛАЕВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг доценти.

ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ КЎПРОҚ ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

ОЛМАОТА, (ТАСС). Интенсив ривожланиш йўлига батамом ўтилган, меҳнат унумдорлиги анча оширилган резервлардан фойдаланилган тақдирдагина чорвачиликнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга қўшадиган ҳиссасини кескин кўпайтириш мумкин. Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг қатнашчилари шуни қайд этиб ўтдилар. Республика агросаноат комплексининг «Озиқ-овқат программаси топшириқларини бажариш, чорвачиликни жадал ва барқарор ривожлантиришни таъминлаш соҳасида Қозоғистон ССР партия, совет ва хўжалик органларининг иши тўғрисида» КПСС Марказий Комитети қабул қилган қарор асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳамда аҳолини шундай маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш борасидаги вазифалари кўриб чиқилди.

Пленумда Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. В. Колбин нутқ сўзлади. Республикада чорвачиликни ривожлантиришдаги сурункали қолоқликка барҳам беришга қаратилган ташкилотчилик ва сиёсий фаолият давр талабларига мос келмаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Бўшанглик, хўжалик юритишнинг чинакам илмий методларига ўтишни истамаслик, беғамлик ва хотиржамлик устун бўлиб қолмоқда. Бажарилган ишга танқидий баҳо бермаслик, эришилган натижаларни бежаб кўрсатишга, қийинчиликларни бўрттиришга, ишдаги ўпирилишларни яширишга интилиш партия, совет ва хўжалик органларининг талайгина қисмига ва айрим коммунистларга хос хусусиятдир.

Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишдаги жиддий камчиликлар умумий ишга сезиларли зиён етказмоқда. Кўпинча кадрлар ошна-оғайнигарчилик йўли билан, қариндош-уруғчилик белгиларига қараб лавозимларга кўтариб қўйилади, ишончни оқламаган ходимлар баъзида бир раҳбарлик лавозимидан иккинчи раҳбарлик лавозимига ўтказилади. Майда-чуйда ишларга аралашавериш, меҳнат коллективлари раҳбарларини тез-тез алмаштириш ҳоллари мавжуд.

Пленумда уқтириб ўтилганидек, хатоларни тезроқ бартараф этиш манфаатлари КПСС XXVII съезди йўлйўриқларига мувофиқ чорвачиликка раҳбарликнинг услуб ва методларида туб бурилиш ясашни, салбий ҳодисаларга қарши, қайта қуриш ўрнига умумий чақириқлар ва сафсатабозликларга қилинаётганига, хизмат мавқеидан ғаразли мақсадларда фойдаланилаётганига қарши қатъий курашни тақозо этади.

Партия ташкилотлари ва комитетлари барча янги, илғор нарсаларнинг тарғиботчилари бўлиб майдонга чиқишлари керак. Бунда омма ўртасидаги жонли ишга, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формалари ва технологияларини ўзлаштиришга афзаллик берилиши лозим.

Пленумда ташкилий масала кўриб чиқилди. О. С. Мирошхин бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан у Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари вазифасидан озод қилинди. Бунгача Семипалатинск область партия комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаб келган С. Кубашев Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари этиб сайланди.

БАҲС БУРЧАГИ

ҲИСОР ҚЎЙЛАРИ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

3. ШУҲРАТНИ ТИКЛАШ МУМКИНМИ?

Яқинда умр бўйи асл зотли ҳисори қўйлар ривожи билан шуғулланиб келган мутахассислар, тажрибали чўпонлар ҳузурида бўлиб, уларга ягона савол бердик. Шуҳратни тиклаш мумкинми?

Улар «ҳа, мумкин ва жуда зарур» деб жавоб беришди. Қуйида шу жавоблардан айримларини диққатингизга ҳавола қиламиз.

Н. ГУЛЕВ, — қишлоқ хўжалик фанлари кандидати. Асл зотли ҳисори қўйларни парваришлаш, озиқлантириш ва ривожлантириш тажрибаси областдаги кўпчилик хўжаликларда ҳали унутилгани йўқ. Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхози, Охунбобоев номли, «Ленинизм», «Ленинград» колхозлари, Шўрчидаги Жданов номли колхозда ва Бойсун районидаги «Бойсун» совхозининг айрим фермаларида асл зотли ҳисори қўйлар отарлари сақланиб қолган.

Аммо 1970 йилларга келиб, областда тўл оладиган яйловлар сатҳи камая бошлади. Сабаби, яйловларнинг кўпи асосан текислик майдонлардан иборат бўлганлиги учун улар хўжаликлар томонидан ўзлаштириб олинди. Биргина Сариосиё районидан бир қанча хўжаликлар шундай яйловлардан маҳрум бўлдилар.

Фикримча, ҳисори зотли қўйчиликни интенсив ривожлантирмоқ учун биринчидан, шу зотли қўйлар учун мустаҳкам озуқа базаси яратиш, мавсумий яйловларни сақлаб қолиш зарур. Уларни парваришлашда кекса чўпонлар тажрибасини кенг ёйиб, зоотехника қоидаларига тўла амал қилмоқ керак.

Иккичидан, чўпонларни рағбатлантиришда уларнинг қўзиларни совлиқлардан ажратишдаги кўрсаткичлари ҳисобга олиниши даркор. Шу билан бирга чорвадорларнинг маиший шароитларини тубдан яхшилаш, ёшларни чўпонлик касбига қизиқтириш, ёш чўпонлар тайёрлаш ва ўқитиш ишларини йўлга қўйиш лозим.

Учинчидан, ҳисори қўйлардан қўзи ва жун олиш планларини қайта кўриб чиқиш даркор.

П. ШОМУРОДОВ—Сурхондарё область давлат наслчилик идораси бошлиғи.

Тўғрисини айтганда, кўплаб гўшт, ёғ берадиган асл зотли ҳисори қўйчилигини ривожлантириш имкониятлари йил сайин камайиб бормоқда. Илгари шу зотли қўйлар боқилган Лалмикор, Бандихон, Бобоtoғ, Сангардак, Хонжиза массивларидаги мавсумий яйловлар ўзлаштирилиб, экинзорларга айлантирилди. Ўтлоқлар торайиб қолди. Қолган яйловларни ҳам маданийлаштириш ишлари олиб борилмаяпти. Бунинг устига кейинги йилларда қурғоқчилик туфайли ўтлоқлар ғариблашди. Область яйлов-мелиорация идораси (бошлиғи Р. Алиқулов) ходимлари бунга эътиборсизлик билан қараб келишяпти.

Шуни ҳам айтиш керакки, бир отар қўйни боқиш учун 3—4 киши меҳнат қилади. Отарда 400 бош совлиқ бўлса ва улардан 350 бошгача қўзи олинса чўпонларга бир йўла 650 сўм тўланади. Бу ҳар бир кишига ойига 159 сўмдан тўғри келади. Қолган 5 ойда бир отар қўйни боқиш учун ойига 240 сўмдан (ёки ҳар бир чўпонга 60 сўмдан) ҳақ тўланади. Менимча, бундай ҳақ тўлаш системаси чўпонларнинг моддий манфаатдорлигини қониқтирмайди. Уни қайта кўриб чиқмоқ ва тўғри ҳал этмоқ керак. Чунки қиш ва баҳор ойлари (айниқса тўл олиш)да, ёзги ўтлоқ даврида чўпонлар бир икки ойлаб уйларига келиша олмайди, овқатларини ўзлари тайёрлаб, кийим-бошларини ҳам ўзлари ювишади. Бундан ташқари ногаҳон бирор қўй йўқолгудек бўлса, уни чўпон тўлаши керак. Зотдор қўйларни боққанлиги учун чўпонларнинг классларига қараб ҳақ тўлаш кўзда тутилмаган. Эҳтимол, шу боисдан ҳам ёшлар бу ишга келишмаяпти.

Ҳисори қўйларни интенсив кўпайтириб, зотини яхшилаш учун ўтлоқларни маданийлаштириш, уларнинг ҳосилдорлигини ошириш чоралари кўрилиши керак. Шунингдек, наслчилик хўжаликларини ишбилармон зоотехниклар билан таъминлаш лозим. Подадаги совлиқлар сонини 65—70 процентга етказиб, улардан соғлом қўзи олишга эришиш, қўзиларни бўрдоқига боқиш ва бир ёшгача бўлган даврда арзон гўшт сифатида давлатга сотиш учун ихтисослашган хўжаликлар тузиш зарур. Бунда ҳар бир наслчилик хўжаликларида ҳисори қўйлар бош сони 8—10 мингтадан кам бўлмаслиги лозим ва ҳамма ҳисори совлиқлар юқори классли қўчқорлар уруғи билан сунъий қочирилиши даркор. Айни пайтда ҳисори қўйларнинг давлатга сотиладиган арзон гўшти ҳисобига улар учун албатта аралаш озуқа ажратилишини таклиф қиламиз. Негаки, қоракўл қўйларга териси учун давлат томонидан аралаш озуқа берилади-ю, ҳисори қўйлар берадиган катта миқдордаги гўшт учун ҳозиргача ҳеч қандай имтиёз белгиланмаган.

Кези келганда яна шуни ҳам айтиш керак, кейинги пайтларда Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхозидан «Бибичекка», «Тўнғиз ўлди» массивидаги қишки яйловлар «Боботоғ» совхозига ва Ленин номли колхозга олиб берилди. Натижада ҳисори қўйлар қишки яйловлардан маҳрум бўлди. Бундан ташқари, Боботоғ ўрмон хўжалигидан берилган ўтлоқлардан фойдаланиш ҳам ёмон аҳволда. Ўрмон хўжалиги қўйлар ўтлайдиган, сув ичадиган майдонларга ҳар хил дов-дарахтлар экиб, подани ўтлатиш имконини бермаяпти.

Г. ПЕТРОВ — давлат наслчилик идораси бош зоотехниги: Кейинги чорак асрда ҳисори қўйларнинг ҳам сифат, ҳам сон кўрсаткичлари ёмонлашиб кетишига асосий сабаблардан яна бири — саралаш ва наслчилик ишларининг унутиб қўйилганлигидир. Сариосиё районидаги Охунбобоев номли колхоз ва «Коммунизм» совхозидан ташқари областимиздаги бирорта ҳам хўжаликда элита ёки аъло навли бириичи класс совлиқларни ҳисобга олиш ишлари олиб борилмаяпти. Хўжаликларга етказиб берилган наслчилик карточкалари, бланкалари ва барча кўрсаткичларни ҳисобга оладиган журналлардан фойдаланилмаётир. Қатор хўжаликларнинг раҳбарлари яйлов етишмаётганлигини баҳона қилиб, отарлар орасида қўзи алмаштиришни одат қилиб олганлар. Бу — зооветеринария қоидаларига мутлақо зиддир.

Совлиқдан ажратилган ва янги ташкил этилган отарлардаги 5—6 ойлик қўзилар концентрат озуқалар билан қўшимча озиқлантирилмаётганлиги, бунинг устига яхши ўтлоққа эга бўлган яйловларнинг йўқлиги сабабли, уларнинг тирик вазни асл зотли ҳисори қўйлар зотига тўғри келмаяпти. Масалан, 1,5 ёшли эркак қўзилар 75—80 килограмм ўрнига, 62—67 килограмм тош босмоқда. Шу фактнинг ўзиёқ сутдан ажратилган ёш қўзиларни дастлабки икки ой давомида қўшимча интенсив озиқлантириш зарурлигини кўрсатиб турибди.

Наслчилик ишининг ривожи — сунъий қочириш сифатига боғлиқ. Бу ишни муваффақиятли ўтказмоқ учун областнинг ҳисори қўйчилик хўжаликларида 16 та типовой сунъий қочириш пункти барпо этиш планлаштирилган. Аммо, ҳозиргача бор-йўғи 4 жойда шундай пункт ташкил этилди, холос. Жумладан, «Бойсун» совхозида 4 та, Охунбобоев номли совхозда 2 та ўрнига биттадан пункт қурилган. Областда ҳисори қўйчилиги билан шуғулланаётган 9 та хўжаликдан 7 тасида эса бундай пунктнинг ўзи йўқ.

М. ГУЛЕВ — кекса чўпон, пенсионер — Мен Сариосиё районидаги Охунбобоев номли колхозда 55 йил чўпонлик қилиб, яқиндагина пенсияга чиқдим. Афсуслар бўлсинки, ота-боболаримиз ҳисори қўй боқиб келганига қарамай, ҳозир бу қўйлар тилини биладиган чўпонлар йўқ. Колхозимиз раиси Абдулла Бобожонов ҳали ёш, қўйчиликни билмайди, касби инженер-механик. Ферма мудиримиз А. Тўхтаев ҳам чорва мутахассиси эмас. Бунинг устига (шикоят деб ўйламанг!) улар қўйчиликка қизиқадиган кишилар кўнглини топиш билан қизиқмаяптилар. 44 ёшли ўғлим (олдин у ўзимнинг ёрдамчи чўпоним эди) — Нурмат бир отар қўйни боқа олмайдими?! Ветеринария врачи ўғлим— Имомалини фермага йўлатишмайди. Ўзимнинг ҳам ҳали куч-қувватим бор, ўғилларимга бош бўлиб бир отар қўй боқсам бўлмайдими? Бўлади! Лекин, раҳбарлар негадир ўзларини бизлардан олиб қочяптилар.

Имкониятдан фойдаланиб, яна шуни ҳам айтиб қўяй: 55 йил чўпонлик қилиб, пенсияга чиққан куним ҳеч ким бир бор йўқламади ҳам. На колхоз, на район партия ташкилотлари табриклаш ёки рағбатлантиришни хаёлларига ҳам келтирмадилар. Бу аҳволда ҳисори қўйчилиги қандай ривожлансин?!

* * *

Ҳисори қўйчилиги шуҳратини тиклашга оид муаммолар хусусида область агросаноат комитети чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш, тайёрлаш ва қайта ишлаш бўлимининг бошлиғи Г. Бондаренко, комитетнинг қўйчилик соҳасида узоқ йиллардан бери ишлаб келаётган ходимлари — Ҳ. Норқобилов, А. Баязитовлар билан суҳбатлашдик. Маълум бўлишича, 1980 йилда Сариосиёда қайта ташкил этилган наслчилик корхонаси ходимлари кейинги вақтларда тармоқни ривожлантириш, унинг шуҳратини тиклаш борасида талайгина ишларни амалга оширмоқдалар.

Область хўжаликларида ҳозир сараланган қўйлардан 55 минг 471 боши асл зотли ҳисори қўйлар бўлиб, булардан 35 минг 797 боши совлиқлардир.

Бироқ шуни айтиш керакки, совлиқлар сони кейинги 10 йилда 10 минг 332 бошга камайиб кетди. Жумладан, Сариосиё районида 7103 бошга, Шўрчи районида — 2695, Бойсун районида — 928 бошга камайганлиги сир эмас. Совлиқлар сонининг камайиши тўл олиш миқдорининг ҳам пасайиб кетишига сабаб бўлмоқда. Ҳозир ҳисори қўйлар ичида совлиқлар нормадагининг 65 процентини ташкил этади. Бу аҳволда қўзилар сони ва гўшт етиштириш қандай қилиб кўпайсин? Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, агар ҳисори қўйчилигининг олдинги шуҳрати тикланса, ҳозир областда тайёрланаётган гўштнинг тенг ярмини бемалол шу гўшт ҳисобидан етиштириш имкони бор.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети коллегиясининг «Ҳисори зотли қўйларнинг аҳволи ва наслчилик, саралаш ишларини яхшилаш ҳақида»ги кўрсатмасига кўра Денов районидаги хўжаликлардан қоракўл қўйларни олиб, ўрнига Олтинсой, Ленин йўли, Шеробод ва Гагарин районлари хўжаликларидаги ҳисори қўйларни бериш, Шўрчи районидаги Жданов номли колхозда қоракўл қўйлар ўрнини районДаги бошқа хўжаликларнинг ҳисори қўйлари билан тўлдириш, тармоқни ихтисослаштириш вазифалари топширилган эди. Аммо, бу муҳим ишга Денов ва Шўрчи РАПОлари «колхозларнинг умумий йиғилишларида кўриб чиқамиз» деган важ-корсонларни баҳона қилиб, ҳануз жиддий эътибор беришмаяпти.

Бизнингча, яйловлар борган сари торайиб бораётганлигини ҳисобга олиб, гўштга топширилаётган қўчқорлар ва ёш эркак қўзилар боқиладиган махсус ихтисослашган хўжаликлар ташкил этиш, уларга бўрдоқичиликни ривожлантириш мақсадида ер ажратиш ҳамда ўзларини ўзлари озуқа билан таъминлаш имкониятини яратиб бериш керак. Мавжуд нормаларга кўра энг семиз ҳисори қўйлар гўштининг бир килограмми 1,5 сўм нархда белгиланган ҳолда, чўчқа гўшти 2 сўм, қорамол гўшти 1,79 сўм, ёш қорамолларники эса 2,6 сўмгача боради. Бу эса қўйчилик билан шуғулланаётган чорвадорларнинг моддий манфаатдорлигини анча пасайтириб юбормоқда. Планлаштиришдаги бундай чалкашликни тўғрилаш ва адолатли ҳал этиш пайти келди, деб ўйлаймиз.

Шунингдек, мавсумий ва қишки яйловларда қўшимча қўтонлар, чўпонлар учун уй-жойлар, маданий-маиший объектлар ҳам қуриш зарур. Айни пайтда яйловларни сув билан таъминлаш, тоғли яйловларга олиб борадиган йўллар қуриш, ўтлоқларни бойитиш ва маданийлаштириш кун тартибида турган долзарб масалалардир.

ХУЛОСА: асл зотли ҳисори қўйчилигининг шуҳратини тикламоқ учун баён этилган муаммоларнинг барчаси изчил, комплекс равишда ҳал этилиши керак. Бу муҳим ишга партия, совет ташкилотлари, область ва районларнинг агросаноат комплекси ходимлари, барча чорва мутахассислари бош-қош бўлмоқлари, талабчанлик ва назоратни тубдан кучайтирмоқлари зарур.

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
А. ХАЛИЛОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

ТАДБИРЛАР КЎРИЛДИ

Газетанинг 1986 йил 216-сонида босилган «БРАК КИМГА КЕРАК» сарлавҳали танқидий мақолада баъзи пахта заводларида сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилаётганлигини конкрет мисоллар асосида кўрсатиб ўтилган эди.

— Мақола пахта тозалаш заводлари коллективлари ўртасида ишлаб чиқилди, —дейилади ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИдан олинган расмий жавобда. —Комитет коллегиясида ишлаб чиқарилаётган толанинг сифатини таъминламаганликлари учун Ленин йўли пахта заводи директори Маҳматқулов лавозимидан бўшатилди, Хатирчи пахта заводи директори Ўрмоновга қаттиқ ҳайфсан берилди ва бир ойлик миқдорида начёт ёзилди.

Шунингдек, Сурхон пахта заводи бош инженери, Шеробод, Термиз, Жарқўрғон, Узун, Хайробод пахта заводларининг бир қатор масъул ходимлари ҳам ишдан бўшатилдилар.

Сурхондарё область прокуратураси ва халқ контроли комитети қарори билан сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришда айбдор бўлган қирқ икки мутахассис ва раҳбарга 6800 сўм миқдорида начет ёзилди.

Камчиликларни бартараф этиш ва маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқилди.

К. МАРКС ВА Ф. ЭНГЕЛЬС ТАНЛАНГАН АСАРЛАРИ

К. Маркс ва Ф. Энгельс танланган асарларининг бешинчи томи босмадан чиқди. Илмий коммунизм асосчиларининг энг муҳим асарлари киритилган тўққиз томлик бу нашрни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти тайёрламоқда.

Китобга ўтган асрнинг 70-80-йилларида, Париж коммунаси мағлубиятга учраганидан кейин халқаро ишчилар ҳаракатининг нисбатан тинч ривожланиш даврида ёзилган асарлар киритилган. Бешинчи томга Ф. Энгельснинг «Анти-Дюринг», «Социализмнинг утопиядан фанга тараққийси» ва «Табиат диалектикаси» асарлари киритилган.

(ТАСС).

СПРАВОЧНИК НАШР ЭТИЛДИ

«Социализм дунёси рақамлар ва фактларда. 1985 йил» йиллик справочниги нашр этилди. Унда 1985 йилдаги социалистик мамлакатларнинг энг муҳим муваффақиятлари таърифлаб берилган. Кенг кўламдаги рақамлар ва фактлар халқ хўжалиги тармоқларининг равнақини акс эттиради, меҳнаткашлар моддий ва маданий даражасининг ўсишини, ташқи иқтисодий алоқаларнинг чуқурлашуви ва тараққиётини кўрсатади.

Справочникни тайёрлаш чоғида социалистик мамлакатларнинг расмий статистика маълумотларидан, вақтли матбуот материалларидан фойдаланилган. Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

(ТАСС).

АКАДЕМИК КОРОЛЁВ ХОТИРАСИ

Мамлакат жамоатчилиги амалий космонавтиканинг асосчиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати, академик С. П. Королёв туғилган куннинг 80 йиллигини нишонлади.

Олим ва конструкторнинг бу юбилейи инсоният ҳаётида янги давр — космик даврни очган Улуғ Октябрнинг 70 йиллигида, жаҳонда биринчи Ер сунъий йўлдоши учирилганлигининг 30 йиллигида нишонланаётганлигининг чуқур рамзий маъноси бор.

Ватанимизда дастлабки экспериментал ракета учиш аппаратлари, қитъалараро баллистик ракеталар ва космик ракеталар комплекслари, жаҳонда Ернинг биринчи сунъий йўлдошлари яратилиши, одамнинг космосга илк бор парвози, планеталараро автомат станциялар ёрдами билан Ой, Венера ва Марснинг тадқиқ қилина бошланиши С. П. Королёв номи билан боғлиқдир.

СССР ракета-космик техникасининг ривожланиши натижасида ҳарбий стратегик мувозанатга эришиш мумкин бўлди. Бу ишда олим етакчи роль ўйнади. Мамлакатимиз халқларининг тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлини изчиллик билан амалга ошира бориб, космосга қуролнинг чиқишига йўл қўймаслик учун ҳамма ишларни қиляпти, космик фазони тинчлик мақсадларида ўзлаштиришда халқаро ҳамкорликни ривожлантирмоқда. Академик Королёв шундай ҳамкорликнинг ташаббускорларидан бири бўлганди.

СССР Фанлар академияси дастлабки ракета-космик системалар бош конструкторининг хотирасига бағишланган тадбирлар планини ишлаб чиқди. С. П. Королёвнинг Ватани — Житомирдаги, у кўп йиллар яшаган ва ишлаган Москвадаги ёдгорлик музейларида шонли санага бағишлаб совет фани ва техникасининг ютуқлари, космик фазони тинчлик мақсадларида ўзлаштиришда турли мамлакатлар халқларининг ҳамкорликлари тўғрисида ҳикоя қилувчи кўргазмалар очилди.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги «Космос» павильони, Звездний шаҳарчаси, Бойқўнғир космодроми, М. В. Фрунзе номидаги Авиация ва космонавтика марказий музейи ҳамда Калугадаги К. Э. Циолковский номли Давлат космонавтика тарихи музейидаги экспозициялар янгиланди ва кенгайтирилди.

Нашриётлар С. П. Королёв, унинг шогирдлари ва издошлари ҳаёти ва фаолияти тўғрисида, космонавтиканинг бугунги куни ҳақида ҳикоя қилувчи китоблар ва брошюраларни босмадан чиқарди. Студент ва ўқувчи ёшлар учун ўтказилган Бутуниттифоқ королёвхонликлари ҳам шу мавзуга бағишланди. Юбилей кунлари мамлакат кино экранларида олимлар ва космонавтларнинг жасоратлари тўғрисида ҳикоя қилувчи бадиий ва ҳужжатли фильмлар намойиш этилди.

(ТАСС).

• *Халқаро воқеалар*

АДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ ПОКИСТОНГА НОРОЗИЛИГИ

КОБУЛ. (ТАСС). АДР Ташқи ишлар министрлиги Покистон ҳарбий авиацияси Афғонистоннинг осмон чегарасини бир неча марта бузганлиги, шунингдек, АДР территориясига ракеталар ёғдирганлиги муносабати билан Покистон муваффақ ишлар вакилига қатъий норозилик билдирди. АДР Ташқи ишлар министрлигининг нотасида уқтириб ўтилишича, разведка мақсадида учиб юрган Покистон самолётлари 1986 йил 23 ва 24 декабрь кунлари, шунингдек, шу йил 3 январь куни АДР осмони ичкарисига бостириб кирди. 28 декабрдан 3 январгача ўтган даврда Покистон территориясидан Афғонистоннинг Барикот аҳоли пунктига «Ер-Ер» классидаги 300 та ракета отилди. Натижада иморатлар вайрон қилинди ва тинч аҳолидан бир қанча киши ҳалок бўлди.

АДР ҳукумати Покистон томонининг агрессив ҳуружларини қоралади ва Покистон маъмурларидан бундай душманлик ҳаракатлари тўхтатилишини талаб қилди, дейилади Бахтар агентлигининг хабарида.

НИКАРАГУА КОНСТИТУЦИЯСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Манагуа, ТАСС мухбирлари Александр Трушин ва Андрей Кургузов хабар берадилар: 1987 йил 9 январь Никарагуа халқининг ҳаётида тарихий бир сана бўлиб қолди. Бу ердаги Революция майдонида бўлиб ўтган тантанали маросимда республиканинг Янги Конституцияси қабул қилинди. Конституцияни республика Президенти Даниэль Ортега ва Миллий ассамблея раиси Карлос Нуньес имзоладилар. Маросимда кўп мамлакатларнинг делегациялари, шу жумладан, Совет Иттифоқининг СССР Парламент группаси раиси ўринбосари, СССРнинг космонавт-учувчиси А. С. Елисеев бошчилигидаги делегацияси ҳозир бўлди.

Конституция қабул қилиниши Никарагуа жамиятини демократлаштириш йўлида янги бир босқич очиб беради, деди ўз нутқида Даниэль Ортега. Мамлакат тарихида илк бор халқнинг ўзи асосий қонунни ишлаб чиқди, уни муҳокама қилди ва тасдиқлади.

Янги Конституция меҳнаткашлар ҳокимиятини, уларнинг революция билан қўлга киритилган сиёсий ва социал ҳуқуқларини ҳимоя қилади. Конституция ер ислоҳоти жараёнини қонунлаштиради. Шу йилнинг ўзидагина деҳқонлар яна икки юз минг мансандан кўпроқ (1 мансан 0,7 гектарга баравар) ер оладилар.

Янги Конституция, деб давом қилди Д. Ортега, Америка агрессиясининг ғоят мураккаб шароитларида ишлаб чиқилди. 1981 йилнинг январидан бери 35 мингдан ортиқ никарагуалик шу агрессия қурбони бўлди. Республика Америка қамали, контрасларнинг террорчилик ҳаракатлари натижасида 2 миллиард 800 миллион доллардан кўп пул йўқотди.

Президент Никарагуа халқининг хоҳиш-иродасини ифодалаб, АҚШ ва унга ёлланган аскарларнинг жиноий хатти-ҳаракатлари революцион ҳукуматга мамлакатдаги фавқулодда ҳолатни бекор этиш учун имкон бера олмаслигини эълон қилади.

Шу билан бирга у Сандиночилар ҳукумати қўшни мамлакатлар билан, шунингдек, АҚШ билан бирон-бир сиёсий шарт қўймай, мулоқот қилишга тайёрлигини яна таъкидлади.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ САҲИФАСИ

№ 1(285)
1987 ЙИЛ, ЯНВАРЬ

- ФОЙДАЛИ РЕЙДЛАР
- ҚАРЗЛАР ҚУПАЙМОҚДА
- «ЯНГИНИ ЯМАБ, ЭСИНГ КЕТАДИ»
- БАЖАРИЛМАГАН ИШ УЧУН МАОШ

• Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетида

ТАЛАБЧАНЛИК СУСАЙГАН ЖОЙДА

Республика Халқ контроли комитети «Ташгипрогор» лойиҳалаш институтида лойиҳа-смета ишларини янада такомиллаштириш ва сифатини ошириш, қурилиш таннархини камайтириш юзасидан амалга оширилаётган ишларни текширди. Институт раҳбарлари (директори Т. Шахсуварян, бош инженер Д. Исломов) лойиҳа ишларини тубдан яхшилаш, техника-иқтисодий даражани юксалтириш, архитектура-планлаштириш ва инженерлик ечимлари сифатини ошириш юзасидан ўз фаолиятларини қайта қуриб олмаётирлар.

Институт ўз соҳасига тегишли бўлмаган омборхона ва магазинларни, ҳисоблаш марказлари ва инженерлик-лаборатория корпусларини, стадион ва прожектор мачталарини лойиҳалаш билан овора бўлиб қолмоқда. Ишлар суст ва сифатсиз бажариляпти, эътироз ва рекламациялар кўпайиб кетмоқда. Баъзан эса қурилишда ишни бошқатдан бажариш ҳоллари ҳам содир бўляпти. Масалан, «Меҳнат резервлари» стадионининг спорт аренаси 1984 йилда институт лойиҳаси бўйича қурилган эди. Аммо, бу стадиондан икки йилдан бери фойдаланилмаётир. Трибуналар тагидаги хоналардан чакка ўтиб ётибди. Конструкциялар ивиб, нураб кетмоқда. Уларни қайтадан тиклаш ишларига 160 минг сўм сарфлаш талаб қилинади. Асосий буюртмачи — Тошкент шаҳар ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси эса ўзининг бир қисм буюртмаларини бошқа институтларга топширишга мажбур бўлаётир.

«Ташгипрогор» институтида планда белгиланмаган ишларни бажариш ҳали ҳам давом этаётир. Кейинги икки йил ичида 78,5 минг сўмлик ана шундай ишлар амалга оширилгани текширишда маълум бўлди. Булардан ташқари микрорайонларда уй-жой, соғлиқни сақлаш ва маориф объектларини алоҳида-алоҳида лойиҳалаштиришга йўл қўйилмоқда. Шартномаларни ўз вақтида тузиш учун тегишли чоралар белгиланмаётир. Бу эса институтда йил бошида расмийлаштирилган ҳужжатларнинг камайиб кетишига, йилнинг иккинчи ярмида эса шартнома билан мустаҳкамланмаган ҳужжатларнинг ғоят кўпайиб кетишига сабаб бўлаётир. Ҳар йили 1 миллион сўмдан кўпроқ маблағни ташкил этадиган дебитор қарзлар сира ҳам озаймаяпти.

Институтда лойиҳа ишлари қийматини маълум даражада ошириб кўрсатиш ҳоллари содир бўлмоқда. Текшириб кўрилган 12 та сметадан 5 тасининг нархи 20 минг сўм оширилган. «Узбекхиммаш» заводининг Сижжак посёлкасидаги дам олиш зонаси лойиҳа қиймати 24 процент ошиқча белгиланган.

Ишлаб чиқилган лойиҳани реализация қилиш устидан етарли назорат ўрнатилмаган. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида 3,5 миллион сўмлик лойиҳа ишлари қурилишларда ўз ўрнини топмаган бир пайтда янгидан-янги лойиҳалар ишлаб чиқиш давом этаётир. Институт беш йилнинг бир йилини бефойда ишлар билан ўтказди.

Институт бош инженери Д. Исломов сифатсиз ва техника-иқтисодий даражаси паст бўлган лойиҳаларни тайёрлашни тугатиш юзасидан ҳеч қандай чора кўрмаяпти. Бу эса лойиҳалаштириш ва қурилиш ишларига қўшимча маблағлар сарфланишига сабаб бўлмоқда. Ўтган йилнинг ўзида институт жами 367 минг сўмлик 13 та рекламация олди. Лойиҳа-смета ҳужжатлари танлаб текширилганида Тошкент трактор заводи профилакторийси қурилиши қиймати 140 минг сўмга, Бобур кўчасидаги мактаб-интернат қурилиши қиймати эса 36 минг сўмга ошириб кўрсатилганлиги маълум бўлди. Ўзбекистон ССР Госстрой коллегияси ўтган йилнинг 16 апрелида институт фаолиятида жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётганлигини, қурилиш таннархи белгиланган миқдордан ошиб кетаётганлигини кўрсатган эди. Бироқ ишдаги камчиликлар ҳамон тугатилмаяпти.

Институт раҳбарлиги қабул қилинган қарорларни изчил амалга ошириш юзасидан етарли иш олиб бормаяпти. Техник кенгашлар, норма назорати, автоматлаштириш воситаларидан етарли фойдаланилмаётир. Электрон-ҳисоблаш марказидан тўла фойдаланилмаяпти. АРМ-С автоматлаштирилган лойиҳалаш комплекси кўп ҳолларда бўш туриб қолмоқда.

Тошкент шаҳар ижроия комитети архитектура-планлаштириш бош бошқармаси (бошлиғи А. А. Умаров) «Ташгипрогор» институти раҳбарлари фаолиятини назорат қилиб бориш, молия-хўжалик ишларидаги йўл қўйилаётган нуқсонларни тугатиш юзасидан зарур чоралар кўрмаётир.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети текшириш якунларини муҳокама қилиб, юқорида таъкидланган камчиликларга йўл қўйгани учун «Ташгипрогор» институти раҳбарларига нисбатан жиддий жазо чораларини кўрди.

Ҳар бир соҳада тежамкорликка эришиш — халқ назоратчиларининг бурчи. Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози халқ контроли группаси белгиланган қатъий план асосида ана шу борада тез-тез текшириш ва рейдлар ўтказиб турибди. Навбатдаги рейд ёнилғи ва мойлаш материалларидан қандай фойдаланилаётганлигига бағишланди. Халқ назоратчилари колхоз нефть маҳсулотлари омборида ишнинг боришини жиддий текширишдан ўтказдилар. Текшириш натижаси группа йиғилишида муҳокама қилиниб, исрофгарчиликка йўл қўйган шахсларга нисбатан жиддий чора кўрилди.

Суратда: колхоз халқ назоратчилари — тафтиш комиссияси аъзоси А. Салимов, ёқилғи омборхонаси мудири Х. Салиҳов, тафтиш комиссиясининг раиси Х. Носировлар рейд пайтида.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

Халқ контроли ойнаси

ТАНИШИНГ: ИСРОФГАРЛАР

Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхози автогараж мудири Ж. Мўйдинов ва механик Ж. Болтабоевни яхшилаб таниб қўйинг. Ўтган ўн бир ойда 27929 литр бензин ортиқча сарф қилиниб, колхознинг 4174 сўм моддий зарар кўришида худди мана шу азаматлар «жонбозлик» қилишди десак хато бўлмайди. Улар назоратни бўшаштириб юборганлиги туфайли гаражда ёнилғи-мойлаш материаллари кўплаб исроф қилинмоқда. Масалан, 1986 йил июнь ва ноябрь ойларида 73—64 АНГ, 27—13 АНГ автомашиналари эгалари 110 литр бензинни ортиқча сарфлашган.

Хўжалик бош инженери А. Саидов, техника бўйича бухгалтер А. Жалиловни ҳам исрофгарчиликка тенг шерик деса бўлади.

Бу борада Охунбобоев номли колхоз бош инженери М. Мирзаабдуллаев ҳам қолишмайди. Унинг масъулиятсизлиги ва назоратни бўшаштириб юборганлиги сабабли хўжаликда сўнгги олти ойда 17,3 тонна дизель ёнилғиси, 2 тонна бензин лимитдан ортиқча сарфланган.

Райондаги «Ўзбекистон», «Ленинград», «Победа», «Москва» колхозларида ҳам кўплаб ёнилғи-мойлаш материаллари исроф қилинаётир. В. ФАХРИЕВ.

• Группалар ҳаётидан

АКТИВЛИК ОШМОҚДА

Совхозимиз — йирик, кўп тармоқли хўжаликлардан. Совхоз меҳнаткашлари йилдан-йилга қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда юқори натижаларга эришмоқдалар. 1986 йилда ҳам давлатга 7658 тонна пахта, кўплаб сабзавот, пилла ва чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериб, белгиланган йиллик планларни ортиғи билан бажардик.

Ушбу муваффақиятларда хўжалик халқ контроли группаси аъзоларининг муносиб улуши бор. Бош группа, 14 та цех группаси ва 15 та постга бирлашган 168 нафар назоратчи хўжалик фаолиятининг барча тармоқларини назорат қилиб боряпти. Бўлимлар, бригадалар, фермалар ва автотрактор паркларида хўжасизлик, исрофгарчиликнинг олдини олиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш мақсадидаги текшириш ва рейдлар ўз самараларини бермоқда.

1986 йилда назоратчилар ўтказган 20 дан ошиқ рейдлар натижаси бўйича маъмуриятнинг буйруқлари чиқарилди, аниқланган камчилик ва нуқсонлар бартараф этилди. Ана шундай текширишларнинг бири октябрь ойида — пахта йиғим-терими авж олган пайтда ўтказилди. Бунда 2-бўлимда машина теримидан сўнг анчагина пахта ерга тўкилиб қолаётгани аниқланди. Назоратчилар тўкилган пахталарни қўлда териб олишни ташкил қилдилар. Натижада хўжалик хирмонига қўшимча 2,4 тонна хом ашё қўшилди. Бу иш учун теримчиларга 300 сўм ҳақ тўланди. Совхоз кассасидан кетган ана шу маблағ машинасини носоз ҳолда ҳайдаётган механик-ҳайдовчилар Н. Холматов, А. Сафаров, бригада бошлиғи ва бўлим агрономи ҳисобидан ушлаб қолинди.

Хўжаликда 172 та турли маркадаги трактор, 42 та пахта териш машинаси, 5 та ғалла комбайни, 72 та автомашина бор. Ўтган йили назоратчилар техникадан унумли фойдаланиш ва уларни авайлаб сақлашга қаратилган бешта текшириш ва рейд ўтказдилар. Айрим масъулиятсиз механизатор ва ҳайдовчилар назоратчиларнинг талаби билан жазоланди. Икки йил ичида 133 минг литр бензин тежаб қолинди.

Назоратчилар меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ичкиликбозликка қарши кураш борасида ҳам принципиал фаолият кўрсатмоқдалар. Иш вақтида ичкилик ичиб юрган айрим ходимларга кескин чоралар кўрилмоқда. Жумладан, бригада бошлиғи Т. Абдуллаев ана шундай айби учун лавозимидан бўшатилди, бўлим бухгалтери Х. Қодировга қаттиқ виговор эълон қилинди. Умуман, кейинги икки йил мобайнида группа ўз йиғилишида 38 айбдор шахсни муҳокама қилиб, уларга тегишли жазо берди. Совхоз дирекциясы буйруғи билан 25 айбдор шахсдан 3 минг сўмга яқин маблағ ушлаб қолинди.

Кейинги пайтларда халқ контроли группасига турли масалалар ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳоллари кўпайди. Бу группанинг активлиги ошганлигидан далолат беради. Биз ҳар куни иш фаолиятимизни совхоз идорасидаги «Халқ контроли» қутисини очишдан бошлаймиз. У ерда меҳнаткашлардан тушган сигнал бўлса, дарҳол ана шу асосда текшириш ва рейд уюштирамиз. Аниқланган камчилик ва нуқсонларни тезда бартараф этишга интиламиз.

М. ТУХТАСИНОВ,
Олтиариқ районидаги «Ленинобод» совхози халқ контроли бош группаси раиси.

• Саҳифа почтасидан

ЖОНКУЯРЛАР

● Бухоро районидаги «Янги турмуш» колхози халқ назоратчилари хўжалик ишлаб чиқаришида актив иштирок этишаётир. Уларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш резервларини ишга солиш, иқтисод ва тежамкорлик, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда социалистик мулкни муҳофаза қилиш соҳасидаги ибратли ишлари эътиборга моликдир. Кейинги икки йил мобайнида назоратчилар ана шу соҳалар бўйича 118 та текшириш ва рейд ўтказди.

Назоратчиларнинг фаолияти туфайли 3,7 тонна ёнилғи-мойлаш материаллари, 1,8 тонна мева, 13,8 минг сўмлик материал ва пул маблағлари тежаб қолинди. Хўжалик назоратчилари дангаса, ишёқмас, боқибеғам кишиларга нисбатан ҳам қаттиққўл бўлмоқдалар. Халқ контроли группаси ролининг ошувида Ш. Мамедов, Ж. Хомидов, И. Иноятов, Р. Жумаев, У. Камолиддинова каби назоратчилар активлик кўрсатишяпти.

Колхознинг И. Хафизов бошчилик қилаётган халқ назоратчилари иши яқинда район халқ контроли комитетида маъқулланди. Уларнинг тажрибасини оммалаштиришга қарор қилинди.

ХУЛОСА ЧИҚАРИЛМАГАЧ...

● Жомбой районидаги «Правда» колхозида минерал ўғитларни сақлаш қоидалари қўпол тарзда бузилмоқда. Хўжасизлик оқибатида 2 тоннадан ортиқ турли хил минерал ўғитлар очиқ ҳавода ётиб, яроқсиз ҳолга келди. Натижада колхоз 1,1 минг сўм зарар кўрди.

Ҳозирги пайтда хўжаликда ҳаммаси бўлиб 9,8 минг сўмлик турли хил минераллар қоидага хилоф шароитда сақланмоқда. Бу эса муҳит мусаффолигига путур етказаётир.

Бир йил аввал минерал ўғитларни сақлашга етарли аҳамият бермаганлиги учун район халқ контроли комитети хўжалик бош агрономи Э. Қўчқоровга пул начети солган эди. Афсуски, бош агроном бундан тўғри хулоса чиқармаган экан.

Яқинда Самарқанд область халқ контроли комитети Э. Қўчқоровни вазифасидан четлатиш ҳақида қарор қабул қилди. Шунингдек, масъулиятсизликлари учун «Правда» колхози раиси Т. Мелиев, «Сельхозхимия» район бирлашмаси раиси Ю. Норқуловга ҳам тегишли чора кўрилди.

В. ШТАПОВ.

УЙ ТЎЙИ ҚАЧОН БЎЛАДИ?

Янги йил арафасида дўстимиз Рустамжон янги квартирага кўчиб ўтди. Уни табриклагани бордик.

— Кошона муборак! Уй тўйи қачон энди, оғайни?

— Э, кошона бўлмай қуриб кетсин, — деди тажанг қиёфада бизни кутиб олган дўстимиз. — Неча йилдан бери орзу қилиб эришган маконимиз шу бўлса...

— Намунча ношукур бўлмасанг. Шундай кенг, ёруғ, шинам хоналарда бола-чақанг билан яйраб яшайсан энди.

— Бу хоналарнинг усти ялтироқ, ичи қалтироқ экан. Аввал ўзингиз у ёқ-бу ёқни бир кўриб чиқинг, кейин менинг ташвишимни тушунасиз.

Ҳақиқатан ҳам аввалига чиройли бўлиб кўринган уйдан бироздан сўнг бизнинг ҳам кўнглимиз совиди. Иситиш системаси ишламайди, ошхона ва ювиниш хоналаридаги кранларнинг жўмраклари йўқ, электр асбоблари ва приборлари сифатсиз ўрнатилган. Очилса ёпилмай, ёпилса очилмайдиган эшик ва деразалар тирқишидан ғувуллаб совуқ уради. Хуллас, янги уйни яхшилаб ремонт қилиш лозим эди.

Рустамжон уй тўйини кечиктиришга мажбур бўлди. У уста ахтариб кетди...

Бугунги куннинг мазмуни ишлаб чиқаришга янги техника ва технология, илғор иш услуби ва тажрибаларни жорий этиш билан белгиланади. Жадаллаштириш даврининг талаби шундай. Бироқ, ҳали баъзи меҳнат коллективларида бу вазифани амалга оширишга сидқидилдан киришилмаяпти.

Республика Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги тармоқларида ана шундай турғунлик ҳолати мавжуд. Бу министрлик трест ва қурилиш бошқармаларида партия ва ҳукуматимизнинг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, қурилиш ишларини интенсивлаш тадбирлари самарали олиб борилмаяпти. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида министрликда пудрат ишлари 110,8 процент бажарилган бўлса-да, меҳнат унумдорлигини ошириш плани 95,8 процентда қолиб кетди.

Бу соҳадаги ишлар 1986 йилда ҳам кўнгилдагидек бўлмади. «Узсантехгазмонтаж» ва «Средазтепломонтаж» трестларида меҳнат унумдорлиги ўтган йили 1985 йилдагига нисбатан анча камайди. «Ташсантехгазмонтаж» трестида эса унумдорлик 10,4 процент камайганига қарамай, иш ҳақи 10,3 процент ортди.

Кўриниб турибдики, аҳвол танг. Аммо, министрликда тайёрланаётган ҳисоботларда хотиржамлик, ҳатто дабдабабозлик зоҳир. Жумладан ўн биринчи беш йиллик мобайнида янги техникани жорий этиш юзасидан тайёрланган ҳисоботда шундай қайдлар бор: янги техникаларни жорий этишдан 7927 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилди, 1645 киши бажарадиган ишлар техника зиммасига юкланди, 2,5 минг тонна металл, 2,6 минг тоннага яқин шартли ёнилғи ва бошқа материал ресурслар тежалди. Министрлик бўйича бир сўм ҳисобига фойданинг ошиб бориши 217 процентга етди.

Бу рақамларни кўрганингизда беихтиёр «балли, азаматлар!» дея олқишлаб юборишингиз ажаб эмас. Аммо сиз шошилманг. Халқ назоратчиларининг текшириш натижаларига эътибор беринг.

Улар бир сўмлик қурилиш-монтаж ишларининг самараси деярли икки ҳисса камайганлиги, мукофот олиш эса кўпайганлигини таъкидлашмоқда. Бу ерда қурилиш-монтаж ишлари 568 дан 826 нафаргача пландан ташқари ишчи кучи ушлаб туриш ҳисобига бажарилаётган экан.

● САМАРАСИЗ ТЕХНИКАЛАР
● ЙЎҚ ИШГА МУКОФОТ
● ҚОҒОЗДА БОР, АМАЛДА ЭСА...
● УСТИ ЯЛТИРОҚ, ИЧИ ҚАЛТИРОҚ

Шундай қилиб, министрликдаги янги техникани жорий этиш билан боғлиқ барча тадбирлар қоғоздагина яхши, холос. Масалан, 93-махсус трест 1981—1985 йилларда янги техникани жорий этиш ҳисобига давлатдан 89,7 минг сўм мукофот пули олган. Аммо, бу ерда пландан ташқари 200 дан ошиқ ишчи кучи ушлаб турилганини эътиборга олсак, кўзбўямачилик осонгина фош этилади. «Узсантехгазмонтаж», «Средазтепломонтаж», «Узэлектромонтаж» трестларида ҳам ана шундай қалбакичилик мавжуд.

Министрликнинг айрим ходимлари гўёки, янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этишда қатнашган бўлишиб мукофот пуллари олишаётганлигига нима дейсиз? Текшириш пайтида министрлик бошқармаси бошлиқлари мукофот пулини ғайри қонуний равишда олганлиги маълум бўлди.

Министрлик тармоқларида техника ва механизмлардан самарали фойдаланишга эришилмаяпти. Жумладан, миноралы кранлардан фойдаланиш иттифоқ министрлиги бўйича ўртача кўрсаткичдан ҳам кам бўлмоқда. Механизмлардан фойдаланиш даражаси айниқса «Узстальконструкция», «Ферганнефтехиммонтаж», 93-махсус трестларда паст. Кўп жойларда қўл меҳнатини енгиллаштириш тадбирлари расмиятчилик учун тузилган, холос.

Илғор тажрибаларни жорий этишда ҳам камчиликлар мавжуд. Ҳисоботларга қараганда «Ташсантехгазмонтаж» трестида (бошқарувчиси Г. Аванесов) 75 процент ишни пудратчи бригадалар амалга оширмоқда. Аммо, текширишда эса трест тармоқларида пудратчи бригадалар номигагина тузилганлиги маълум бўлди. «Узпромвентиляция», «Средазтепломонтаж» ва бошқа трестларда ҳам илғор тажрибалардан фойдаланишга, бригада пудратини кенг оммалаштиришга ана шу йўсинда эътиборсизлик билан қаралмоқда.

Министрликда иш жойларини аттестациядан ўтказиш ва рационализация қилиш ишлари чўзиб юборилмоқда. Энг муҳим тадбир — иш сифатини яхшилаш ишларига ҳам етарли аҳамият берилмаяпти. 1985 йилда «Маҳсулот сифатини яхшилаш комплекс системаси»ни ишлаб чиқишга 48 минг сўм маблағ сарфланганди. Бироқ у ҳанузгача жорий этилгани йўқ.

«Ташсантехгазмонтаж», «Узсантехгазмонтаж» трестлари, «Сантехоборудование» заводида сифатсиз бажарилаётган ишларнинг сабаблари пухта анализ қилинмаяпти. Қурилиш ташкилотлари олиб бораётган ишларнинг сифати ҳамон талаблар даражасида бўлмаяпти. Янги қурилаётган объектларда, турар жойларда иситиш ва водопровод системалари ҳамда приборларини қўл учида ўрнатиб кетиш ҳоллари содир бўлаётир. Бундай ҳодисалар буюртмачиларнинг ва янги уйга кўчиб ўтаётган кишиларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлмоқда. «Узэлектромонтаж» тресті турар жойларга электр тармоқлари ўтказишда қатор камчилик ва нуқсонларга йўл қўймоқда. Бунинг натижасида янги уйларга кўчган кишилар шоду-ҳуррам яшашдан олдин янги квартираларини капитал ремонт қилиш азиятини тортишга мажбур бўлмоқдалар.

...Яқинда Рустамжонни кўриб қолдик. Қўлида япянги қўш жўмрак, кайфияти чоғ.

— Эй оғайни, уста топдим, ишлаяпти. Уйдаги барча жиҳозларни янгилашга тўғри келди.

— Ундай бўлса уй тўйи ҳам яқинлашиб қолгандир?

— Қайдам, чамамда уй тўйи баҳорга боради-ёв!

Эскини ямаб, эсинг кетади, деган қадимдан қолган мақол бор эди. Аммо айрим боқибеғам, масъулиятсиз қурувчилар дастидан бу мақолни «Янгини ямаб, эсинг кетади» дея ўзгартиришга тўғри келмаса эди. А, лаббай!

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
С. АКБАРОВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети инспектори.

• Ажаб савдолар

БИР ЮМАЛАБ ВРАЧ БЎЛДИ

Эй, граждандар! Ҳар бир киши омадли бўлсин экан. Агар омадинг келса, «Чўртан балиқ амри билан» деган сеҳрли сўзлар айтилмаса ҳам истаган нарсанг муҳайё бўлавераркан.

Ҳа, ишонаверинг, омадда гап кўп. Омади бўлмаса тиббиёт соҳасида оғзинг қани, деса қулоғини кўрсатадиган Поп район касалхонасида хўжалик ишлар билан шуғулланувчи Р. Олимбоев бир юмалаб врач бўлиб қолармиди. Ишонмайсизми! Ана халқ назоратчиларидан сўранг. Олимбоев ўриндошлик билан медицина кўриги кабинетида врачлик қилаётганини ўшалар айтишди.

Унга ишонмасангиз яна бир мисол. Асли касби экономист бўлган Н. Шораҳимов методист-врач сифатида «жўшқин» фаолият кўрсатаётганмиш. Беморлар олдига чўт кўтариб кираётгандир, дейсизми! Бўлса бордир. Очиғини айтганда, Шораҳимовга бунинг аҳамияти йўқ. У беморлар олдига кириб овора бўлиб ўтирмайди ҳам. Бухгалтерияда, ўтириб врач ойлигини олаверади. Аниқроғи ўтирган жойида беморларни «даволаб», кўпчиликка касалликдан қандай сақланиш ҳақида «қимматли» маслаҳатлар бераверади.

Бу гаплар омад келганда бўладиганлари. Энди омад кетганда бошга тушадиганларидан эшитинг.

Омад кетганда ҳар куни ишхонага енгил келиб, уйга оғир қайтадиган қора сумка назарга тушиб қоларкан. Бўлмаса, касалхонанинг 1-болалар бўлими ҳамшираси О. Хусанова 20 та болалар ползункасини ўмариб кетаётганда қўлга тушармиди. Арзимаган нарса, ҳар куни қиладиган иши эди-я.

Навбаҳордаги шифохонада ўзи йўқ 12 касал учун карталар очилиб, улар ҳисобига ҳам 19 кун мобайнида озиқ-овқат маҳсулотлари олинганлиги овоза бўлиб кетди. Шуям иш бўлди-ю. Ахир, улар учун одатдаги ҳол эди-ку, бу.

Хуллас, омадсизлик қурсин, граждандар!

ПАРИШОНХОТИР БРИГАДИР

Эшитдингизми, Ворошилов районидаги К. Маркс номли колхоз бригада бошлиғи С. Бекмирзаев паришонхотирлик дардига мубтало бўлибди. Бу хавфли касаллик эмас деб ўйларсиз. Биз ҳам шу фикрда эдик. Зўр бўлса, бозордан олган икки кило гўштини чойхонада унутиб қолдирар, ёки сигаретни ёнга солиб, гугуртни қолдириб кетар деб ўйловдик. Афсуски, ундоқ эмас экан, Бекмирзаевнинг касали ўтиниқираган экан.

У нуқул ўз фойдасига янглишади. 1983—1985 йилларда хаёли фаромуш бўлиб, табелга йўқ одамларнинг номини ёзиб, давлатнинг 5900 сўмдан ортиқ пулини ўзлаштириб юборди, азамат. Ўзи бригадир бўлатуриб механизатор сифатида ҳам 100 фоиз маош олишига нима дейсиз.

Хуллас, паришонхотирлик ёмон дард экан. Аҳвол шундай давом этаверса, у адашиб ундан ҳам катта ишларни қилиб юбориши ҳеч гап эмас. Шу боисдан ҳам бригадирни лавозимидан бўшатиб қутулишибди. Бу хавфли касалликнинг олдини олмаганлиги учун бош бухгалтер К. Махатов, кадрлар бўлими бошлиғи Б. Худойқуловга ҳам «профилактика» чоралари кўрилибди. Дуруст. Ҳар ҳолда, касалнинг олдини олган яхши.

ҲАМЁНДАН ҲАМЁННИНГ ФАРҚИ БОР

Ҳа-ҳа, ҳамёндан ҳамённинг фарқи бор. Агар ёнидан бир тийин ерга тушса, баъзилар самбиттолдек букилиб, ерни титкилайди. Давлат ҳамёнидан кетса, заррача жони ачимайди.

Буни Олмалиқ уйсозлик комбинати (бошлиғи В. Филиппов) мисолида кўриш мумкин. Комбинат қурувчилари ўтган йили фойдаланишга топширишган 9 уйнинг 7 тасини чалакам-чатти битиришган. Сўнгра бу чала ишларни битириш учун қурувчиларга 15,7 минг сўм қўшимча ҳақ тўланди, 28,3 минг сўмлик қурилиш материаллари сарфланди. Ҳаммаси давлат ҳисобидан. Шу туфайли ҳам боқибеғам қурувчилар заррача азият чекишмади. Устига устак С. Бурман, Р. Янбоев, А. Малинин, Л. Блединх, В. Карабутовлар бошлиқ бригадалар бажарилмаган ишлар учун 4383 сўм иш ҳақи олиш йўлини топишди.

1986 йил январь-сентябрь ойларида 551 кубметр, яъни 48,2 минг сўмлик темир-бетон маҳсулотлари брак қилинганини айтмайсизми. Комбинат раҳбарларини буям ташвишлантирмайди. Чунки, ўзларидан эмас, давлат ҳисобидан кетяпти-да.

Ўрта Чирчиқ районида 21-махсус механизациялашган кўчма колонна 1176 ўринли мактаб, 160 ўринли боғчани фойдаланишга топширганда, ҳамма қурувчиларни олқишлади. Аммо, хурсандчилик узоққа бормади. Бу объектлар ҳам чала экан. Чала ишларни тўғрилаш учун яна давлатнинг 20 минг сўмга яқин маблағи кетди.

Ҳамёндан ҳамённинг фарқи бор. Давлатдан кетса-кетсин-у, аммо, ёндан кетмасин. Шундайми, ўртоқ бракчи!

А. КАРИМОВ.

• *Туризм*

НАМУНАЛИ ХИЗМАТ КЎРСАТАЙЛИК

Юрган дарё. Қимирлаган қир ошар... Меҳнаткашлар фаол дам олишининг муҳим воситаси ҳисобланган туризм ва саёҳатлар хусусида айтилган иборада ўзига хос ҳикмат бор. Боиси, сафарга отланган, ўлка кезган кишилар табиатни, борлиқни кўпроқ ўрганадилар, она заминга меҳр-муҳаббатлари ортади. Бу эса одамларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг муҳим омилидир. Мамлакатимизда, хусусан, республикамизда меҳнаткашлар бўш вақтини мароқли ва мазмунли ўтказишга алоҳида эътибор берилаётганлиги ҳам шундан.

КПСС XXVII съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида туризм ва экскурсияни ривожлантириш, меҳнаткашлар дам олишини оқилона ташкил этиб, инсон омилини активлаштириш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Ўзбекистонда туристларни сафарга йўллаш, саёҳатчиларни қабул қилиш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Бугунги кунда бир вақтнинг ўзида 7,5 минг туристни қабул қилиш имкониятига эгамиз. Туризм географияси ҳам кенгайиб бормоқда. Республикамиз территориясидан Бутуниттифоқ миқёсидаги 70 дан зиёд маршрут ўтади. Саёҳатчиларга маданий хизмат кўрсатиш савияси ортиб бормоқда.

Туризм ва экскурсия бўйича республика совети хўжаликларида ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили план ва социалистик мажбуриятлари муддатидан аввал — 5 декабрда бажарилди. Меҳнаткашларга 68 миллион сўмлик хизмат кўрсатилди. Жами 4691,7 минг турист, 6376 минг саёҳатчи сафарларда бўлди. Кўзда тутилгандан ташқари 4 миллион сўмлик иш бажарилди.

Туризм моддий базасини мустаҳкамлашга алоҳида аҳамият берилади. 2000 йилга қадар республикамизда жами 5364 ўринли 11 та янги туристик меҳмонхонани фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. Чунончи, Тошкентда 1300, Бухорода 500, Самарқандда 900 ўринли янги меҳмонхоналар бунёд этилади. Шунингдек, Урганч, Навоий, Наманган, Термиз, Нукус шаҳарларида ҳам меҳмонлар учун қулай шарт-шароитлар яратиш мўлжалланмоқда. Мавжуд меҳмонхоналарни реконструкция қилиш ҳисобига қўшимча яна 1520 ўрин барпо этилади.

Сирасини айтганда, ечимини кутаётган муаммолар кўп. Аввало шуни айтиш кераккки, республикада туризм моддий базаси ҳали етарли эмаслиги саёҳатчиларга хизмат кўрсатишда қийинчилик туғдирмоқда. Туризм ва экскурсия бўйича Ўзбекистон совети бугунги кунда жами 6894 ўринга эга бўлган меҳмонхоналар, базалар ва кемпингларга эга. Ҳозир ҳафтасига коммунал меҳмонхоналардаги 10 порцент ўринни туристлар учун олиб туришга мажбурмиз. Табиийки, бундай шароитда саёҳатчиларга намунали хизмат кўрсатиш қийин.

Урганч ва Наманган шаҳарларида туристик меҳмонхоналар қурилишини жадаллаштириш лозим. Сирдарё, Андижон ва Наманган областларида ҳам ана шундай туристик базалар бунёд этиш кўзда тутилган бўлиб, улар учун жой ажратиш ва баъзи юмушларни ҳал этишда область ижроия комитетлари кўмагига муҳтож бўлиб турибмиз. Туристик объектлар бунёд этишда бундай масканлар лойиҳаларини тайёрлаб берувчи институтларнинг ижодий ва самарали ишлари ҳам шу кун талабларидан орқада қолмоқда. Кўпинча лойиҳа-смета ҳужжатлари вақтида тайёрланмаслиги бунёдкорлик ишларини амалга оширишни орқага суриб юбормоқда. Турист ва саёҳатчиларни овқатлантиришни ташкил этишда ҳам камчиликлар бор.

Маълумки, республикамизга ташриф буюрган меҳмонлар қадимий Самарқанд, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз, шаҳарларининг меъморчилик дурдоналари билан яқиндан танишишни ҳавас қиладилар. Ҳолбуки, қадимий шаҳарлар туристларда қанчалик таассурот қолдирса, Ўзбекистон ерининг саховати — ноз-неъматларга бўлган қизиқиш ҳам ундан кам эмас. Афсуски, туристик ташкилотларимизни ана шу маҳсулотлар билан таъминлашда қийинчиликка дуч келинмоқда. Республика Давлат агросаноат комитети бу борада яқиндан ёрдам кўрсатишини сўрар эдик.

Бу йил туристларга хизмат кўрсатиш ишлари бирмунча кенгайтирилаётгани муносабати билан уларнинг транспорт таъминотини яхшилаш зарур. Ўзбекистон Граждан авиацияси бошқармаси эса қўшимча ва махсус маршрутлар бўйича рейслар уюштириш масаласини ижобий ҳал қилиб берса ёмон бўлмасди. Темир йўлда саёҳатчиларга хизмат кўрсатиш ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси туристлар учун ихтисослаштирилган поездларни кўпайтириш масаласини ҳал этиши керак. Шунингдек, «Тошкент» станциясида туристик поездлар учун алоҳида жой ажратилса ёмон бўлмасди. Туристларга мўлжалланган, олисга қатнайдиган қулай автобусларнинг камлиги ҳам ўзига хос муаммо бўлиб турибди.

Кейинги йилларда туризм ва экскурсияни тарғиб ҳамда реклама қилиш ишлари бирмунча яхшиланди. Лекин туристлар саёҳатда бўладиган шаҳарларда, хусусан «Союзпечать» киоскаларида меҳмонларга мўлжалланган турли йўлланма, оммавий харита, открытка ва мазкур жойлар ҳақида кенг маълумот берувчи буклетларнинг етишмаслиги кўпчиликни ранжитмоқда. Меҳнаткашлар дам олишини ташкил этиш комиссиялари билан туристик-экскурсия ташкилотларининг ҳамкорликдаги ишлари яхши натижалар бераётган эди. Бироқ, кейинги пайтларда область, шаҳар, район комиссиялари бу борадаги ишларини бўшаштириб юбордилар. Жумладан, меҳнаткашларнинг оммавий дам олишини ташкил этиш, Чимён тоғи бағрида ҳордиқ чиқаришни уюштириш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилди. «Саломатлик» поезди негадир йўлга чиқмаяпти.

Касаба союз Советлари туризм моддий базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бериб келмоқда. Лекин нима учундир 1987 йил учун имтиёзли туристик йўлланмаларга ажратиладиган маблағ қарийб 1,5 миллион сўм қисқартирилди.

Шу йилдан бошлаб республика ва область туризм-экскурсия советлари мустақил хўжалик юритиш методига ўтишлари кўзда тутилган. Олдимизда қанчалик қийин ва масъулиятли вазифалар бўлмасин, меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатиш, турист ва саёҳатчиларнинг кўнглини олиш, имкониятларни ишга солган ҳолда омилкорлик билан иш юритишга ҳаракат қиламиз.

А. САИДОВ,
Туризм ва экскурсия бўйича республика совети раиси.

Бўш вақт—хуш вақт

Сирдарё области. В. И. Ленин номидаги Янгиер қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг маданият саройида бўш вақтни оқилона ташкил этишнинг янгича усули қўлланилмоқда. Меҳнаткашларнинг оилавий ҳордиқ чиқаришларига алоҳида эътибор берилмоқда. Кўнгилочар ўйинлар, байрам программалари барча ёшдаги кишиларнинг қизиқишларини инобатга олган ҳолда тузилмоқда. Жумладан, бадиий ҳаваскорлар ижросидаги концертлар, болаларнинг расм чизиши бўйича конкурслар, пазандалик санъати бўйича баҳслар, спорт мусобақалари кўпчиликка жуда маъқул келмоқда.

Суратда: ишчи-хизматчиларнинг оилавий дам олишларидан лавҳа.

В. ВТЮРИН фотоси. (ЎзТАГ).

ТЕКИНХЎРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ

ЁРУҒЛИГИ ЁҚАДИ-Ю, ПУЛИ ЧАҚАДИМИ?

Фаровон замонда яшаяпмиз. Партия ва ҳукуматимиз кишиларнинг яхши яшаши учун барча шароитларни яратиб бермоқда. Афсуски, бунинг қадрига етмаётган шахслар ҳам учраб туради. Бундайларни кўрнамаклар деб атаймиз. Давлат мулкига хиёнат қилувчи шахсларни яна қайси ном билан аташ мумкин?

Биз шу ўринда фақат нур ўғрилари ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз. Ғиждувон район электр тармоқлари корхонасининг Ғайбулла Абдуллаев, Умур Қўчқоров, Сафар Расулов, Туроб Мажидов каби ишчан назоратчилари ўтган йилнинг ўн бир ойи мобайнида 21 шахсни қўлга туширдилар. «Халқобод» колхозининг 5-бригадасида яшовчи пенсионер Раҳмат Абдуллаев давлатимизнинг барча ғамхўрликларидан манфаатдор бўлиб келмоқда. Шунга қарамай у электр энергиясидан қоидага хилоф равишда фойдаланиб келган. Назоратчилар 15 минг 768 киловатт-соат энергия учун 630 сўм 72 тийин ундириб олишди.

Айрим хонадон соҳиблари район электр тармоқлари корхонасининг рухсатисиз уч фазали линиялар тортишган. Чунончи, Акмал Икромов кўчасидаги 8-уйда истиқомат қилувчи Омон Сайфуллаев ана шундай қилган. Счётчиксиз 36 минг 88 киловат-соат электр энергиясидан фойдаланганлиги учун у 1443 сўм 52 тийин тўлади. Навоий кўчасидаги 59-уйда яшовчи Муҳиба Шариповага эса ана шундай қинғир иши эвазига 683 сўм 84 тийин жарима солинди. «Коммунизм» колхозида яшовчи Асад Тўраев, Бахтиёр Ўриновлар ҳам нур ўғриси деган ном олишди. Уларнинг бири 993 сўм, иккинчиси эса 865 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди. Бундай кишиларга қарата: «Ёруғлиги ёқади-ю, пули чақадими?» — дегинг келади.

Электр энергиясидан оқилона фойдаланиш ва уни тежаш жуда муҳим иш ҳисобланади. Афсуски, айрим ташкилот ва корхоналарда бунга мутлақо амал қилинмаяпти. Масалан, Калинин номли колхоз территориясида кўчадаги лампочкалар кўпинча кундуз кунлари ҳам ёниб туради. Бундай ҳолни «Олтин водий», «Наргиз», универмаглари атрофларида ҳам тез-тез учратамиз.

Электр энергиясидан ўғринча фойдаланувчи ҳамда уни нобуд қилувчи шахсларга қарши кескин кураш олиб боришимиз керак.

Т. МАҚСУДОВ.
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Йўл қоидаларига риоя қилайлик

МУҲИМИ—ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ

Транспорт ҳаракати интенсивлиги ошган ҳозирги шароитда ҳаракат хавфсизлиги талабларига қатъий амал қилиш зарур. Бунда темир йўлни автомобиль магистраллари кесиб ўтадиган жойларда ҳушёрликни ошириш муҳим.

Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси, ички ишлар органлари ва республика йўл-коммунал ташкилотлари бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш чораларини муттасил кўриб келмоқдалар. Айниқса, серқатнов йўллар кесиб ўтиладиган участкалардаги йўллар шароитини яхшилашга эътибор кучайтирилмоқда. Кейинги вақтда, жумладан, республикада уч жойда темир йўл устидан ўтадиган қўшимча кўприк йўллар барпо қилинди. Пўлат изларни кесиб ўтадиган кўпгина жойлар автоматика воситалари билан ускуналанди, бу жойларни капитал ремонт қилиш билан боғлиқ муҳим тадбирлар амалга оширилди.

Бироқ, йўл ҳаракати қоидаларини бузишга бутунлай барҳам берилгани йўқ. Автомобиль хўжаликларида, колхоз ва совхозларнинг гаражларида машина ҳайдовчилар билан автомобиль инспекцияси ва темир йўл инспекцияси ходимлари қайта-қайта тушунтириш ва суҳбатлар ўтказаётганликларига қарамасдан йўл қоидаларини бузиш ҳодисалари ҳамон юз бериб турибди. Бунда транспорт ташкилотлари ва жамоатчиликнинг назоратини яна ҳам кучайтириш зарур деб ҳисоблаймиз.

Баъзи бир ҳодисаларни эслаб ўтишга тўғри келади. Бухоро область Когон районида қўриқланмайдиган ўтиш жойида ҳайдовчи Н. Очилов 88—37 БХЗ номерли машинани ўтиб кетаётган юк поездига урган. Оқибатда тўрт киши жароҳатланган.

Ёки бўлмаса Самарқандда рўй берган бошқа бир мисолни кўриб чиқайлик. Т-28Х4 тракторини ҳайдаб бораётган Т. Дўстов темир йўлнинг 3755-километрида йўл қоидасини қўпол равишда бузади. Йўл ҳаракати қоидаларининг шу тариқа бузилиши кўнгилсиз воқеа билан тугаганлигини айтиш осон эмас.

Буларнинг ҳаммаси эътиборсизлик, ўз бурчига масъулиятсизлик, беларволик оқибатидир. Кўрилган чораларга қарамай бундай ҳодисалар учраб турибди. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, республика Автомобиль транспорти министрлиги, Савдо министрлиги автомобиль корхоналарининг ҳайдовчилари, шахсий машина эгалари йўл қоидаларининг бузилишига бефарқ қараяптилар.

Шундай ҳодисаларнинг оқибати ҳақида нима дейиш мумкин? Дастлаб шуни айтиш кераккки, темир йўл составларига автомобиль транспорти воситаларининг келиб урилиши кишиларнинг ҳаётига жиддий хавф солади. Шунингдек, бундай тўқнашувлар ҳаракатдаги составларнинг ишдан чиқиши, графикнинг бузилишига ҳам олиб келади. Бунинг устига ташилаётган юкларнинг жойларга кеч етказиб берилишига сабаб бўлмоқда. Йўловчилар ташиш графигининг бузилиши эса охир-оқибатда халқ хўжалиги планларининг бажарилишига ҳам таъсир этмай қолмайди.

Темир йўлнинг кесиб ўтиладиган жойларида авария рўй беришининг олдини олиш чоралари кўрилиши керак. Бунда транспорт воситалари ҳайдовчиларининг, автохўжаликлар, колхозлар ва совхозлар раҳбарларининг йўл ҳаракати қоидаларига қатъий риоя этилиши юзасидан масъулиятини оширишга нисбатан талабчанликни кучайтириш зарур. Ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига ҳамиша қатъий амал қилиш транспортчилар ва ундан фойдаланувчиларнинг кундалик иши даражасига кўтарилиши лозим.

А. РАҲИМОВ,
Ўрта Осиё темир йўли бошлиғининг ўринбосари — ҳаракат хавфсизлиги бўйича бош ревизор.

Т. ТЎХТАЕВ,
Ўзбекистон ССР ички ишлар министрининг ўринбосари.

• *Спорт*

ФИГУРАЛИ УЧИШ:

НАФОСАТ БАҲСИ

Вильнюсда ўтказилган мамлакат чемпионати ўзига хос нафосат баҳсига айланди. Спорт рақси программасини маҳорат билан ижро этган икки марта жаҳон чемпионлари Наталья Бестемьянова билан Андрей Букинлар мухлислар олқишига сазовор бўлишди. Уларнинг чиқишлари юксак баҳоланиб, чемпионатнинг олтин медалларига лойиқ кўрилди. Наталья Анненко билан Генрих Сретенский, Майя Усова билан Александр Жулинлар чемпионатнинг кумуш ва бронза медалларини қўлга киритишди.

ФУТБОЛ:

КУЧЛИЛАР САРАЛАНМОҚДА

Ленинградда «Неделя» ҳафталик газетаси соврини учун ўтказилаётган ўсмирлар халқаро турнирида совет спортчилари муваффақиятли куч синашмоқда. Учинчи тур ўйинларидан кейин СССР-I терма командаси олти очко билан ягона пешқадам бўлиб олди. СССРнинг иккинчи командаси эса тўрт очко тўплади. Франция футболчилари учта очко билан совринли ўринлардан бирига даъвогарлик қилишмоқда.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти қуйидаги китобларни босмадан чиқарди:

Авторлар коллективи. Ғижжак наволари. 60 бет. Баҳоси 1 сўм.

Ўзбек ва рус тилларида чоп этилган бу тўпламдаги музика асарлари музика ва санъат билим юртларининг талабалари учун ғижжак класси бўйича ўқув репертуари сифатида тавсия этилган. Ўзбекистон композиторларининг турли миллий чолғулар ва вокал ижрочилигига оид асарлари танланиб, ғижжак ижрочилиги учун мослаштирилган.

Авторлар коллективи. Ёшлик қўшиғи. Қашқар рубоби учун этюд ва пьесалар. 112 бет. Баҳоси 2 сўм 20 тийин.

Тўплам болалар музика мактабларининг 1—3-рубоб синфи ўқувчиларига мўлжалланган. Унга ўзбек, тожик, рус композиторларининг рубоб ҳамда фортепьяно жўрлигида ижро этишга мослаштирилган асарлари киритилган.

Олмос. Рустамнинг туши. Ҳикоялар. 48 бет. Баҳоси 10 тийин. (Рус тилида).

Тўпламдаги ҳикояларда табиатни авайлаб-асраш, ёшлар ва катталарнинг ўзаро муносабатлари ҳақида гап боради.

Муҳаммад Солиҳ. Олис табассум сояси. Лирика. 280 бет. Баҳоси 80 тийин. (Ўзбек тилида).

Тўпламдаги шеърларда она-Ватан ва унинг истиқболи, умрнинг бетакрор лаҳзалари, муҳаббат ёғдулари, ҳаётдаги айрим соялар ҳақида гап боради.

АХБОРОТ

ҚУРИҚДА ЗАВОД

● Усмон Юсупов районий марказида пахта териш машиналарини ремонт қиладиган завод қурилиши бошлаб юборилди.

Корхона ҳар йили Қарши даштидаги Усмон Юсупов, Ульянов, Баҳористон, Муборак районлари хўжаликларининг мингдан зиёд терим агрегати ва тракторини капитал ремонт қилиш қувватига эга бўлади.

Қурилиш-монтаж ишларини «Каршистрой» бошқармасининг 15-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорлари амалга оширишяпти.

АСАЛАРИЧИЛАР УЧУН

● Шаҳрисабз районидаги асаларичилик совхозида беш та уй-жой биноси қурилиб фойдаланишга топширилди.

Келажакда шу совхоз посёлкасида 128 та уй-жой, мактаб, болалар боғчаси, амбулатория, ошхона, асал қадоқлаш цехи ва бошқа социал-маданий-маиший объектлар барпо этилиши мўлжалланган.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

● Қарши шаҳрида область ҳаваскорлик драма тўгаракларининг кўрик-конкурси ўтказилди.

Область марказидаги Ленин номли мактаб драма тўгараги коллективи ўзи саҳналаштирган Ойдиннинг «Янгиликка қадам» спектакли учун биринчи ўринни, Ғузор районидаги Ойбек номли, Қарши шаҳридаги 11-мактаблар драма тўгараклари Ҳаким Назирнинг «Чиранма ғоз — ҳунаринг оз», А. С. Пушкиннинг «Етти баҳодир ва ўлик малика» асарларини саҳналаштириб, иккинчи ўринни эгалладилар.

М. КАРОМОВ.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат меҳнат комитети
РСФСР КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИГА БОРИБ ДОИМИЙ ЯШАБ ҚОЛИШ УЧУН

ОИЛАЛАРНИ ТАШКИЛИЙ РАВИШДА КЎЧИРИБ ЎТКАЗАДИ

Кўчиб бориш хоҳишини билдирган гражданлар қуйидаги жойларга расмийлаштириладилар:
Волгоград областига — 1987 йил 23 январгача;
Новгород областига — 6 февралгача;
Томск областига — 23 февралгача;
Киров областига — 28 февралгача;
Чита областига — 1 апрелгача;
Иваново областига — 20 апрелгача;
Хабаровск ўлкасига — 1 мартгача;
Амур областига — 10 мартгача.

Кўчиб бориш учун расмийлаштирилган оилаларга 2 тоннагача бўлган ўз мол-мулкларини бепул ташиб бориш ва бепул йўл юриш ҳуқуқи берилади, уларга бир йўла ёрдам пули тўланади, бундай оилалар турар жой ёки квартира, қурилишлари бўлган томорқа участкалари билан таъминланадилар.

Янги кўчиб борганлар икки йил мобайнида квартира ҳақи ва саккиз йил мобайнида қишлоқ хўжалик солиқлари тўлашдан халос этилади.

Расмийлаштириш масалалари бўйича барча справкалар юзасидан қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

Шаҳарларда — область ижроия комитетларининг меҳнат бўлимларига ва аҳолини ишга жойлаштириш бюроларига;

Нукус шаҳрида — Қорақалпоғистон АССР Давлат меҳнат комитетига;

Районларда — Қорақалпоғистон АССР Давлат меҳнат комитети вакилларига ва область ижроия комитетларининг меҳнат бўйича бўлимларига.

Тошкент шаҳрида — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хона ва Привокзальная кўчаси, 30-уй ҳамда аҳолини ишга жойлаштириш бўйича район пунктлари.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги
РЕСПУБЛИКА РАҲБАР ХОДИМЛАРИНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
иқтисодий таълим кафедрасининг **доценти**
вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 19 январгача.

Институт адреси: 700077, Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 75-уй. Телефон 67-67-68.

●

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ 19-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
Ўзбекистон ССР Сабзавот, полизчилик ва картошка илмий-текшириш институти базасида жойлашган филиали
янги ўқув йили учун
ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

САБЗАВОТЧИЛИК ВА БОҒДОРЧИЛИК УСТАЛАРИ (ўқиш муддати 1 йил).
Ўқувчилар стипендия, ётоқхона ва кийим-кечак билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар олий ўқув юртларига конкурссиз кириб ўқиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни 15 январгача қабул комиссиясига топширишлари керак: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, ўрта маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиғи ҳақида справка (086/У форма), 4 дона 3х4 см. ҳажмдаги фотосурат, колхоз ва совхоздан йўлланма билан келганлар ўз жойларига ишга юборилади.

МАШҒУЛОТЛАР 20 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти филиалининг адреси: Тошкент области, Тошкент райони, «Ўзбекистон ССР Сабзавот, полизчилик ва картошка илмий-текшириш институти» бекати. («Келес» автостанциясидан 290-автобусга чиқиб сўнгги бекатигача борилади).

●

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг Ўзбитхимчистка республика саноат бирлашмаси

ТУГАТИЛАДИ

Корхоналар ва ташкилотларнинг даъволари эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги адресда қабул қилади: 700128, Тошкент шаҳри, Абай кўчаси, Авиация проезди, 5-уй. Телефонлар: 41-46-36, 41-46-37.

●

«Узэлектромонтаж» трестининг Жиззах кўчма механизациялашган колоннаси

ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

СССР Медицина фанлари академияси
ВИРУСОЛОГИЯ ИНСТИТУТИНИНГ
ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим (медицина фанлари кандидати, биология фалари кандидати, педиатр, биохимик, биофизик);

кичик илмий ходим.

Конкурс муддати —19 январгача.

Адрес: 700133, Тошкент шаҳри, Решетов кўчаси, 2-уй.

●

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси
37-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1987-ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти токарь ва фрезерчилар тайёрлаб чиқаради. Ўқишга 1987 йил 15 январгача Армия хизматини ўтаб қайтган ва 10-синф маълумотига эга бўлган ёшлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати—6 ой.
Машғулотлар — 1987 йил 1 февралдан бошланади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланади. Тошкент шаҳрида пропискадан ўтказилади.

Билим юртини битиргач ўқувчиларга эгаллаб чиққан ихтисоси бўйича диплом ва малака разряди берилади. Ўқиш даврида ўқувчилар ойига 80 сўм стипендия оладилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида уларга ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти ва стипендия тўланади. Ўқиш даври доимий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан справка, 4 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), ариза.

Билим юрти адреси: 700156, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Д-20 квартали, 35-уй (50, 78, 94-автобуслар; 6, 11, 19-троллейбуслар; 17-трамвайнинг «20-квартал» бекати).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг аппарати коллективи ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Д. А. Одиловга укаси

Бахтиёр Абдуғаппорович ОДИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тингланг, томоша қилинг

13 январь, сешанба

ТВ

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Музикали танаффус. 8.30 — Время. 9.15 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 10.15 — «Ва йўловчи қайрилиб қаради...» Бадиий фильм. 11.25 — Рус халқ чолғу асбоблари чалади. 11.45 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Рақс оҳанглари. 17.25 — Узоқ Шарқ. 17.35 — Дин ва сиёсат. 18.30 — Улуғ Октябрь революциясининг 70 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ конкурсининг очилиши. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Янгиликлар. 20.00 «В. И. Ленин портретига чизгилар». Бадиий фильм. 1. фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 22.40 — Дунё воқеалари. 22.55 — Сизни оперетта таклиф этади.

МТ-II. 9.15 — Гимнастика. 9.35 — Тарих. 10.05 — Француз тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Ботаника. 11.55 — Поэзия. 12.25 — Илмий-оммабоп фильм. 13.05 — «Мен яна сизлар билан...» Бадиий фильм. 14.15 — Ўқитувчи экрани. 15.15 — Янгиликлар. 15.20 — Тарих саҳифалари. 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Мультфильм. 18.50 — Музикали киоск. 19.20 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Қурилиш ва архитектура. 21.00 — Ритмик гимнастика. 21.30 — Время. 22.05 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 22.50 — Баскетбол. 23.30 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.20 — Халқ куйлари. 16.35 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 17.05 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Комсомол съезди олдидан. 19.00 — Арманистон эстрадаси усталарининг концерти. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Инсон ва қонун. 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ижтимоий фанлар ва давр. 22.30 — Нафосат.

УзТВ-II. 19.30 — «Эшикни очинг, биров келди». Бадиий фильм. 20.45 — Янги йил киномозаикаси. 21.30 — Время. 22.05 — Душанба кўрсатади.

Р

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 7.40 —Пионер эрталиги. 8.30 — Қўшиғимиз сизга армуғон. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — Нурли оҳанглар. 14.00 —Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Болалар учун эшиттириш. 18.15 —«Сиёсий билимлар радиоуниверситети». 18.30 — Андижон область Охунбобоев номли музикали драма театри артистларининг концерти. 19.20 — Ёшлик. 21.00 —Парвоз. 21.20 — Камалак. 22.30— Андижон область таниқли кишиларининг талабларига биноан концерт. 23.25 — Спорт кундалиги. 23.35 —Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.